

**A 2007/2008. TANÉVI 9. ÉVFOLYAMOS
ANGOL ÉS NÉMET NYELVI
FŐVÁROSI KOMPETENCIAALAPÚ BEMENETI MÉRÉS
EREDMÉNYEINEK ELEMZÉSE**

2008. április

TARTALOM

1. A mérés célja, jellemzői	3
1.1. A mérés célja	3
1.2. A mérés jellemzői	3
2. AZ ANGOL NYELVI MÉRÉS TERÜLETEI, TARTALMAK, KÖVETELMÉNYEK	5
2.1. Az angol nyelvi mérőeszköz, a feladatlapok jellemzői	5
2.2. Az angol nyelvi mérés eredményeinek elemzése	6
2.2.1 A feladatlapok megoldottsága	6
2.2.2 Feladatonkénti elemzés, a tanulói teljesítmények eloszlása	6
2.2.3 Az iskolatípusok eredményei	9
3. A NÉMET NYELVI MÉRÉS TERÜLETEI, TARTALMAK, KÖVETELMÉNYEK	12
3.1. A NÉMET NYELVI MÉRŐESZKÖZ, A FELADATLAPOK JELLEMZŐI	12
3.2. A NÉMET NYELVI MÉRÉS EREDMÉNYEINEK ELEMZÉSE	13
3.2.1 A feladatlapok megoldottsága	13
3.2.2 Feladatonkénti elemzés, a tanulói teljesítmények eloszlása	13
3.2.3 Az iskolatípusok eredményei	15
4. A tanulói teljesítményeket befolyásoló háttértényezők	17
4.1. A háttérvizsgálat célja	17
4.2. A mérés jellemzői	17
4.3. A nyelvtanuló életkörülményei mint a nyelvtanulás sikerességét befolyásoló tényezők vizsgálata	17
4.4. A nyelvtanuló szokásai mint a nyelvtanulás sikerességét befolyásoló tényezők vizsgálata	18
5. ÖSSZEGZÉS	21
5.1. Tapasztalatok, tanulságok	21
5.1.1 A gimnáziumi tanulók teljesítményének a nyelvoktatás jellege szerinti összehasonlítása	21
5.1.2 A szakközépiskolai tanulók teljesítményének a nyelvoktatás jellege szerinti összehasonlítása	21
5.1.3 Az összes tanuló teljesítményének a nyelvoktatás jellege szerinti összehasonlítása	21
5.2. Javaslat a fejlesztéshez	22
6. Mellékeletek	24
1. számú melléklet. A feladatlapokon feladatonként elért tanulói teljesítmények ábrái.	24
2. számú melléklet. Az iskolánkénti standardizált teljesítmények.	28

A Tanulás a Fenntarthatóságért Évtizedének (2005-2015) egyik témája a kulturális sokféleség, a különbözőség tisztelete és megértése, az eltérő értékek elfogadása, a kultúrák közötti párbeszéd fenntartása. Mindez elképzelhetetlen használható idegennyelv-tudás nélkül. Szükségszerűen előtérbe került az idegen nyelvi kommunikáció mint kulcskompetencia fejlesztése, mérése, illetve az erre épülő módszertani kutatások, nyelvpedagógiai innovációk, kezdeményezések és azok terjesztése.

A Főváros Önkormányzata felismerve az idegen nyelvek oktatásának fontosságát és azt a sürgető tény, hogy a nyelvoktatás hatékonyságát növelni kell, 2002 őszétől lehetőséget adott a fővárosi fenntartású középiskoláknak arra, hogy pályázat útján további 2 órával emeljék az első idegen nyelvi órák számát. A program értékelése jelen mérést megelőzően kérdőíves módszerrel gyűjtött adatok alapján történt. Fővárosi szinten az idegen nyelvi kompetenciák bemeneti mérésére a 9. évfolyamon első alkalommal a 2007/2008. tanévben került sor.

1. A MÉRÉS CÉLJA, JELLEMZŐI

1.1. A mérés célja

A mérés a fővárosi fenntartású gimnáziumokban és szakközépiskolákban jelenleg folyó és részben a kötelezőnél magasabb óraszámú biztosított angol-, illetve németnyelv-oktatás hatékonyságvizsgálatának részét képezi. Ennek keretében az adatgyűjtés körébe került tanulók nyelvi kompetenciafejlődésének utánkövetése folyamatos lesz.

Az adatgyűjtés jelenlegi fázisában feltett kérdés az, hogy a mérésbe bekerült tanulók esetében a belépő képesség- és tudásszint, a felvett óraszám, valamint a háttértényezők milyen mértékben magyarázzák egymást, milyen ezeknek az adatoknak a prediktív validitása, amelynek helytállóságát a 10. évfolyam végi ismételt mérés lesz hivatott árnyaltabban alátámasztani.

A mérés célja a kommunikatív nyelvtudás mérése, azaz annak megállapítása, hogy a tanulók a 9. évfolyam elején rendelkeznek-e az idegen nyelvi kompetenciák meghatározott szintjével, a mindennapokban használható nyelvtudással.

1.2. A mérés jellemzői

A mérés céljából adódóan a nyelvi projektben, a kéttannyelvű és a nyelvi előkészítő képzésben részt vevő tanulók arányos reprezentációját éppúgy biztosítani kellett, mint a korábban a nyelvet már tanult, illetve még nem tanult tanulókét. A minta reprezentativitásának megvalósíthatóságát az iskolák által szolgáltatott adatok biztosították. Az adatszolgáltatás feldolgozása után megállapítottuk a mérésben részt vevő intézmények, osztályok és tanulók körét. A mérés céljával összhangban a fővárosi fenntartású középfokú oktatási intézmények tanulói közül csak a gimnáziumi, illetve a szakközépiskolai tanulók kerültek a mintába. A mindkét idegen nyelvet tanuló diákok az első (magasabb óraszámú) nyelvből vettek részt a mérésben. A minta reprezentatív arányainak kialakítása után történt a mintába kiválasztott tanulók egyedi azonosítóinak kiosztása, melynek nyilvántartása és megőrzése a személyes utánkövetés céljából a mérésben részt vevő intézmények feladata.

A mérőeszközt az FPPTI szaktanácsadói készítették az intézeti szakértők vezetésével. Olyan mérőeszközt állítottak össze, amely a lehető legobjektívebben méri az eltérő feltételrendszerben

angol vagy német nyelvet tanulók nyelvi kompetenciája közti különbséget a Nemzeti Alaptantervben meghatározott szinteket, témaköröket tekintve kiinduló pontnak, a követelményszint vonatkozásában pedig szorosan kapcsolódva a Közös Európai Nyelvi Referenciakerethez.

Az elkészített feladatsor részben általános készség szintmérő, tehát azt vizsgálja, hogy a tanuló a megszerzett készségeket milyen eredményességgel tudja alkalmazni, részben pedig teljesítményteszt, amely azt vizsgálja, milyen szinten sikerült elsajátítania a tantervi követelményeket, milyen mutatókkal írható le a bemeneti tudásszint a kilencedik évfolyamon.

A kommunikatív nyelvi készségek közül a feladatlap vizsgálta mind a receptív, mind a produktív/interaktív készségeket. Az idegen nyelvi kompetenciákat az olvasott szöveg értése, az íráskészség és a nyelvhelyesség területén vizsgáltuk. A receptív tevékenységek közül kimaradt a hallott szöveg értése, az interaktív tevékenységek közül pedig a szóbeli interakció.

A mérés 2007. december 3. és 7. közötti héten valósult meg az iskolák szervezésében. Az FPPTI biztosította a mérőeszközt a mintába kiválasztott tanulók számának megfelelő mennyiségben annyi ráhagyással, hogy az iskola – saját döntése alapján – a sokszorosítás költségének felvállalásával az összes tanuló bevonásával végezhesse el a mérést. A mérésben 78 gimnáziumi és/vagy szakközépiskolai képzéstípusú osztállyal működő középiskola tanulói vettek részt. A mintába kiválasztott tanulók megoszlását az 1. táblázat mutatja.

1. táblázat. Az idegen nyelvi mérés reprezentatív mintájába kiválasztott tanulók nyelvenkénti, képzéstípusonkénti és a nyelvoktatás jellege szerinti megoszlása

		normál (nem nyelvi projekt)	normál (nyelvi projekt)	nyelvi előkészítő	két tanítási nyelvű	Összesen
Gimnázium	angol	406	0	157	13	575
	német	110	0	44	17	171
Szakközépiskola	angol	571	905	736	133	2346
	német	213	317	139	79	748
Összesen		1300	1222	1076	241	3840

A mintába kiválasztott tanulók feladatlapjainak kódolását az FPPTI szakértői és szaktanácsadói végezték, a javítókulcsot az összes résztvevő intézmény rendelkezésére bocsátottuk.

A kódolt feladatlapok adatainak rögzítése után elvégzett statisztikai elemzések eredményei ismeretében a szaktanácsadók és szakértők készítettek el a nyelvenkénti elemzést. A több szempontú statisztikai elemzések lehetőséget biztosítanak általános jellegű következtetések, tanulságok levonására csakúgy, mint az eredmények feladat- és kompetenciaszintű elemzésére, a tenni-valók megfogalmazására.

2. AZ ANGOL NYELVI MÉRÉS TERÜLETEI, TARTALMAK, KÖVETELMÉNYEK

2. táblázat. Az angol nyelvi feladatlap tematikus térképábrázolása

Témakör/ készsége	Résztéma/ rész-készség	Követelmény	A változat	B változat	Alkalmazási szint
Rövid mondat-váltások hétköznapi helyzetekben (A1-A2 szint)	Az ezekhez kapcsolódó struktúrák, beszédzándékok kifejezésére szolgáló elemek ismerete (receptív készség)	A sokszor idiomatikus beszédfordulatok alkalmazása, az idegen nyelv társalgási konvencióinak alkalmazása	1. feladat (1-18. item) A megfelelő nyitó- mondat kiválasztása az alábbi hétköznapi helyzetekre vonatkoztatva: Találkozó megbeszélése Vásárlás Kínálás Üdvözlés Útbaigazítás Lelkiállapot jellemzése Találkozás Közúti jelzőtábla azonosítása Információ átadás Kitérő válasz Meglépetés kifejezése Vélekedés Egyetértés		Ráismerés
Olvasott szöveg megértése (A1-A2 szint)	Írásbeli formában közölt tények megértése és értelmezése (receptív készség)	a) Tényszerű információ kiszűrése b) Idioma és szókapcsolat értelmezése a szövegkörnyezet alapján c) Logikus következtetés levonása a szöveg alapján	2. feladat (19-33. item) Három rövid, összefüggő szöveggel kapcsolatos kérdésekre a megfelelő válasz kiválasztása		Ráismerés
Múltbeli esemény leírása (A1 szint)	Összefüggő szöveg létrehozása vizuális segédanyag alapján (produktív készség)	Kommunikáció írásban (tartalmi és formai kritériumoknak megfelelő módon)	3. feladat (34-35. item) Írányított fogalmazási feladat, segédanyagként képsorozattal, megadott kezdőmondat		Kivitelezés

2.1. Az angol nyelvi mérőeszköz, a feladatlapok jellemzői

3. táblázat. Az angol nyelvi feladatok csoportosítása a kognitív követelmények taxonómiája alapján

Kognitív követelmények szintje	A változat	B változat
Ismeretek (1. feladat)	A megfelelő mondat/ részmondat felismerése	
Megértés (2. feladat)	A szöveg összefüggéseinek felismerése/ értelmezése	
Alkalmazás (3. feladat)	Ismert nyelvi elemek és struktúrák, valamint a használatukkal kapcsolatos készségek alkalmazása kommunikációra alkalmas szöveg létrehozásában	

4. táblázat. Az angol nyelvi feladatok csoportosítása

Feladat típusa	A változat	B változat
Feleletválasztás: többszörös választás		1-2. feladat
Feleletalkotás: összefüggő válasz		3. feladat

2.2. Az angol nyelvi mérés eredményeinek elemzése

2.2.1 A feladatlapok megoldottsága

A mérés angol nyelvi eredményeit az 5. táblázat részletezi. A fővárosi szintű bemeneti teljesítmény 46%, s ebben nem mutatkozik lényegi különbség a fiúk és a lányok eredménye között csakúgy, ahogy a feladatlap A és B variánsát megírt tanulók eredménye között sem.

5. táblázat. Az angol nyelvi feladatok megoldottsága

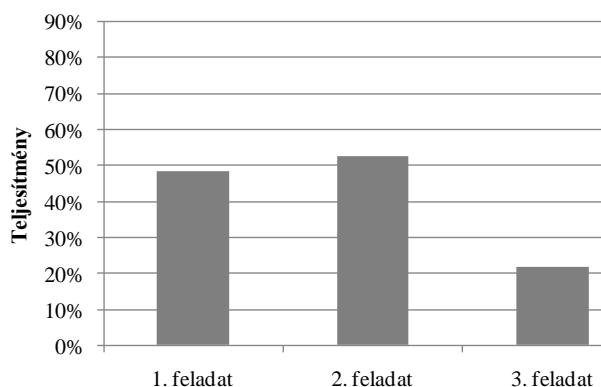
	Teljes feladatlap		Fiú		Lány	
	Átlag	Szórás	Átlag	Szórás	Átlag	Szórás
Átlagpontszám	18 pont	8 pont	18 pont	8 pont	18 pont	7 pont
Átlagos teljesítmény	46%	20%	46%	20%	46%	19%
Teljesítmény standardpontban	500 pont	100 pont	501 pont	103 pont	498 pont	96 pont
„A” feladatlap átlagpontszáma	17 pont	7 pont	18 pont	8 pont	17 pont	7 pont
„B” feladatlap átlagpontszáma	18 pont	8 pont	18 pont	8 pont	18 pont	8 pont

2.2.2 Feladatonkénti elemzés, a tanulói teljesítmények eloszlása

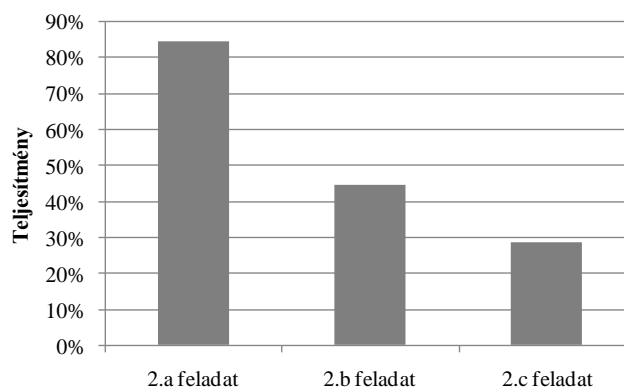
A feladatok megoldása a feladatlapon történő előrehaladás sorrendjében fokozatosan egyre nagyobb önállóságot és egyre összetettebb gondolkodást igényelt. Ez nem csupán a három feladaton elért eredmény különbségére vonatkozik (6. táblázat és 1. ábra), hanem az olvasott szöveg értését mérő 2. feladat három részére is (2. ábra) aszerint, hogy tényekre (2.a: 19-23. item), kifejezések értelmére (2.b: 24-28. item) vagy logikai következtetésekre (2.c: 29-33. item) vonatkoztak a kérdések.

6. táblázat. Az angol nyelvi feladatlap feladatonkénti átlagos teljesítménye

	Átlag	Szórás
1. feladat	48%	21%
2. feladat	53%	20%
2.a feladat	85%	25%
2.b feladat	45%	28%
2.c feladat	29%	27%
3. feladat	22%	31%

1. ábra. Az egyes angol nyelvi feladatok megoldottsága a 46%-os összteljesítmény mellett

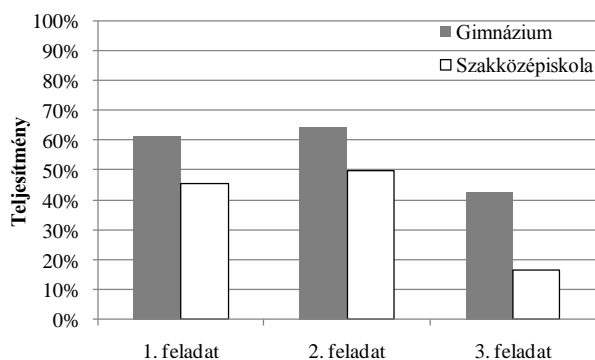
2. ábra. Az angol nyelvi 2. feladat három részének (2.a, 2.b, 2.c) megoldottsága az 53%-os összteljesítmény mellett

A fiúk és a lányok teljesítménye között e részfeladatok tekintetében sem mutatkozik különbség, ahogy az A és B variánst megíró tanulók teljesítménye között sem. A lényegi különbséget minden feladat és részfeladat esetében a gimnáziumi és szakközépiskolai tanulók eredménye között tapasztaltuk (7. táblázat).

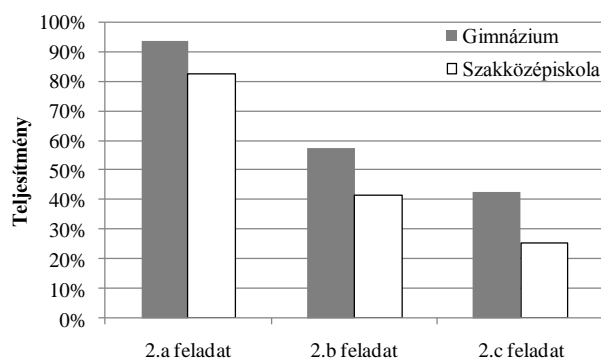
7. táblázat. Az angol nyelvi feladatlap feladatonkénti teljesítménye iskolatípusonként

	Gimnázium		Szakközépiskola	
	Átlag	Szórás	Átlag	Szórás
1. feladat	61%	22%	45%	20%
2. feladat	64%	20%	50%	18%
2.a feladat	93%	16%	83%	26%
2.b feladat	57%	29%	42%	27%
2.c feladat	43%	31%	25%	24%
3. feladat	43%	35%	17%	27%

Ez az eredménykülönbség ráadásul nem egyenletes, hanem a jellegükben összetettebb (2.b, 2.c, 3.) feladatok felé haladva a különbség nő (3-4. ábra).

3. ábra. A három angol nyelvi feladat megoldottsága a különböző iskolatípusokban

4. ábra. Az angol nyelvi 2. feladat részeinek megoldottsága a különböző iskolatípusokban

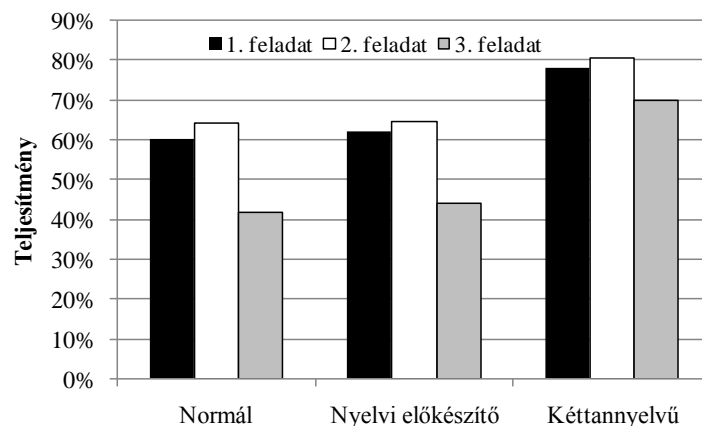
Hasonló tendencia figyelhető meg a különböző képzési formák szerinti eredmények esetében (8. táblázat).

8. táblázat. Az angol nyelvi feladatlap feladatonkénti teljesítménye a nyelvoktatás jellege szerint

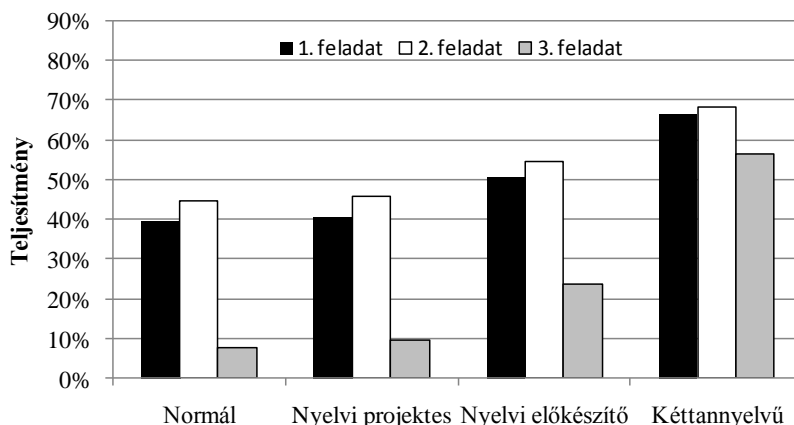
	Gimnázium						Szakközépiskola							
	Normál		Nyelvi előkészítő		Kéttan-nyelvű		Normál		Nyelvi projektés		Nyelvi előkészítő		Kéttan-nyelvű	
	Átlag	Szórás	Átlag	Szórás	Átlag	Szórás	Átlag	Szórás	Átlag	Szórás	Átlag	Szórás	Átlag	Szórás
1. feladat	60%	22%	62%	20%	78%	15%	40%	18%	41%	18%	51%	20%	67%	18%
2. feladat	64%	20%	65%	18%	81%	17%	45%	17%	46%	17%	55%	17%	68%	17%
2.a feladat	92%	17%	95%	13%	100%	0%	76%	28%	79%	28%	90%	19%	95%	15%
2.b feladat	57%	30%	56%	27%	76%	28%	37%	25%	38%	25%	46%	27%	64%	25%
2.c feladat	42%	31%	42%	30%	66%	28%	22%	22%	22%	21%	28%	25%	45%	31%
3. feladat	42%	35%	44%	34%	70%	19%	8%	18%	10%	21%	24%	29%	57%	32%

A legjobb eredményt a gimnáziumi két tannyelvű képzésbe belépő tanulók érték el valamennyi feladatban (5-6. ábra), őket követik a szakközépiskolai két tannyelvű osztályok tanulói, kicsit

jobb eredménnyel, mint a gimnáziumok nyelvi előkészítő illetve normál osztályaiba járó tanulók.

5. ábra. Az angol nyelvi feladatok megoldottsága a gimnáziumi képzéstípusú osztályokban

6. ábra. Az angol nyelvi feladatok megoldottsága a szakközépiskolai képzéstípusú osztályokban

1. feladat: Hétköznapi élethelyzetek rövid mondatváltásainak kiegészítése

Az összátlagnál lényegesen jobb eredményű feladatot csupán a normál, illetve nyelvi projekttes szakközépiskolai tanulók teljesítették a tesztátlagnál gyengébben (1. sz. melléklet 1. ábra). Az idegen nyelvi társalgás alapvető szituációiban a legalaposabb jártasságról a két tanítási nyelvű gimnáziumi és szakközépiskolai tanulók tettek tanúbizonyságot. Tekintettel a párbeszéd elemi voltára, ezek készségi szintű bevétele elkerülhetetlen a kommunikációképes nyelvtudás eléréséhez.

2. feladat: Olvasott szöveg értése

Összteljesítmény vonatkozásában minden képzéstípusban e feladat esetében az 1. feladatnál csekély mértékben jobb eredmény született (vö. 7. ábra), így a legkevésbé sikeres normál és nyelvi előkészítő szakközépiskolások teljesítménye elérte a tesztösszátlagot ezen a feladaton (1. sz. melléklet 2. ábra).

A feladat három, pontszámában megegyező, komplexitásában folyamatosan nehezedő feladatból állt.

Az első szöveg a nyelvtanulás kezdeti fázisában elsajátított bemutatkozás alapelemeire épít, a hozzá tartozó kérdések pedig a szövegből visszakereshető tényekre vonatkoztak. A tesztösszátlagnál közel két szórásértékkel magasabb részfeladat-átlag hűen tükrözi a feladat alapvető készséget mérő voltát. A mérés során a legalacsonyabb képességszintet produkáló normál és nyelvi előkészítő szakközépiskolásoknak (1. sz. melléklet 3. ábra) is sikerült a feladat megoldását a tesztösszátlag másfélszeresére teljesíteniük.

A második szöveg komplexitásához lényegesen hozzájárult annak a hétköznapi zsurnalisztikához jóval közelebb eső stílusa. A benne foglalt kifejezések értelme csak részben következtethető ki a szövegösszefüggésből, így a sikeres teljesítményhez már a kifejezések némelyikének ismeretére is szükség volt. Mindezt tükrözik az eredmények is (1. sz. melléklet 4. ábra), amely sorrendjében nem, arányaiban azonban megváltoztatta az eddigi képet: a két tanítási nyelvű osztályok tanulói kiugró teljesítményéhez vélhetőleg mindkét tényező hozzájárult.

A harmadik szöveg stílusában mutat hasonlóságot az előző szövegével, a hozzá tartozó kérdések azonban a nyelvi képességeken kívül stratégiai kompetencia meglétét is feltételezik: a sikeres megoldáshoz a szöveg pontos értelmezésén túl logikus következtetés levonására is szüksége volt a tanulóknak. A tesztösszpontszámától kevesebb mint egy szórásnyi értékkel lemaradó részteljesítmény a valós képességek tükrözése mellett az előző részfeladatnál tapasztaltakkal egyezően a két tanítási nyelvű tanulók teljesítményének polarizációját ismétli (1. sz. melléklet 5. ábra).

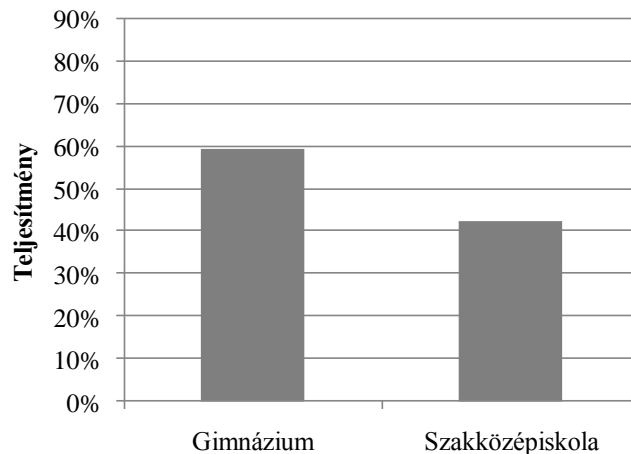
3. feladat: Irányított fogalmazás

Különösen tanulságosak az önálló íráskészséget mérő 3. feladat megoldottságára vonatkozó adatok. Ennél a feladatnál a pontszám a feladatteljesítésre adható maximális 3 pontból és a nyelvi megformálásra adható ugyancsak 3 pontból tevődik össze. A 8. táblázatból látható, hogy míg a gimnáziumi és szakközépiskolai két tannyelvű oktatási formában ennek a feladatnak az eredménye nem sokkal marad el a második legrosszabb eredményt hozó 2.c feladattól, addig a szakközépiskola normál csoportjában a 3. feladat pontszáma harmada, a nyelvi projektos osztályban pedig fele a 2.c feladat pontszámának (1. sz. melléklet 6. ábra).

Megemlítést érdemel az a jelenség, hogy az angol nyelv tanulását a mérést megelőző 3 hónapban megkezdett tanulók nagyobb arányban tettek próbálkozást a feladat megoldására, mint a nyelvet több éve tanuló társaik.

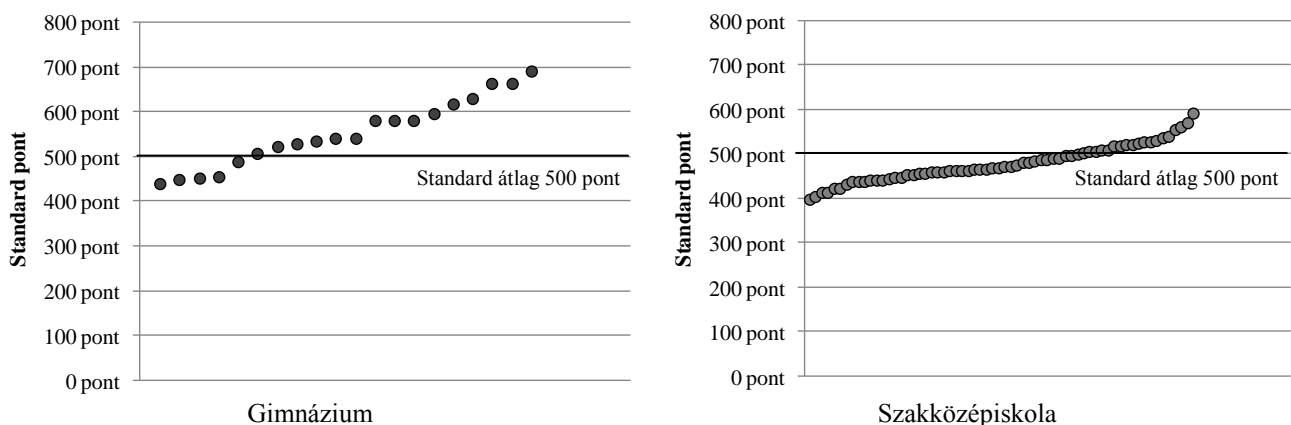
2.2.3 Az iskolatípusok eredményei

A gimnáziumi (60%) és a szakközépiskolai tanulók (43%) eredménye (7. ábra) között mutatkozó különbség megbízható alap lehet a további elemzéshez, mivel az elfogadható szórásértékek (20% illetve 18%) viszonylag homogén csoportokról tanúskodnak.

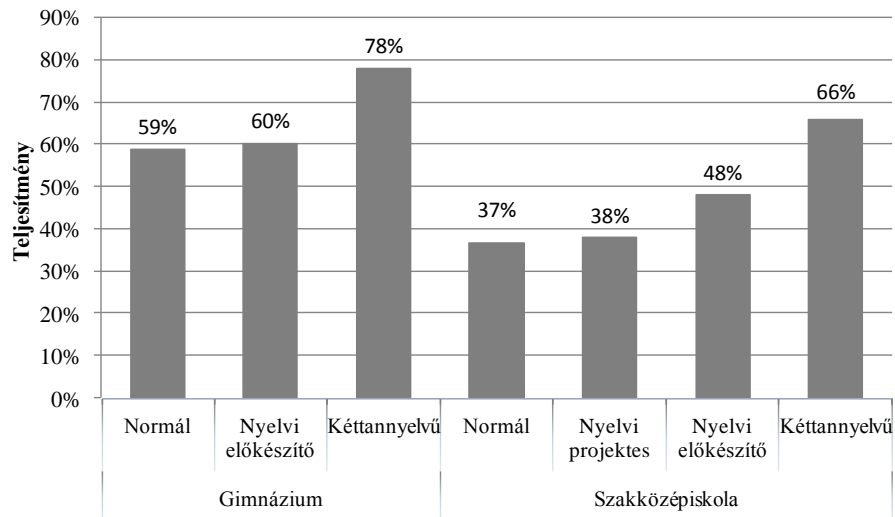
7. ábra. Iskolatípusok szerinti angol nyelvi összteljesítmény

Az iskolák standardizált eredményeinek elemzése (8. ábra) során kiderült, hogy mindössze öt olyan gimnázium akadt, amely a fenti átlag alatt teljesített, míg öt gimnázium tanulója az átlagot nagymértékben, egy szórásnál nagyobb értékkel haladták meg. A szakközépiskolások kétharmada azonban az átlag alatt teljesített.

8. ábra. Iskolatípusok szerinti angol nyelvi standardizált összteljesítmény

A nyelvoktatás jellege szerint megkülönböztetjük a normál és a nyelvi előkészítő évfolyammal (ún. nulladik évfolyammal) induló, továbbá a két tannyelvű gimnáziumi oktatást, valamint a hasonló szakközépiskolai oktatási formákat, amelyek kiegészülnek a jelenleg már kizárólag a szakközépiskolákban folyó, heti két óra többletet jelentő, a felzárkóztatást célzó projektrendszerű oktatással. A nyelvoktatás jellege szerinti bontásban a 9. ábrán megjelenített eredmények arról tanúskodnak, hogy ezek közül a viszonylag homogén csoportok közül (a szórásértékek 18 és 21 % között mozognak) a vonzóbb képzési formákban, ahol a középiskolai felvételi során többnyire van valamilyen előzetes meghallgatás vagy beszélgetés, esetleg nyelvi szintfelmérés is, eleve jobb tudással indulnak a tanulók, mint azokban, amelyekbe a jelentkezők alacsony száma miatt úgyszólván mindenkit felvesznek.

9. ábra: A nyelvoktatás jellege szerinti angol nyelvi összteljesítmény

3. A NÉMET NYELVI MÉRÉS TERÜLETEI, TARTALMAK, KÖVETELMÉNYEK

9. táblázat. A német nyelvi feladatlap tematikus térképvázlata

Témakör	Résztéma	Követelmény	A változat	B változat	Alkalmazási szint
Szókincs ismerete	Lásd A/B változat	Szavak hozzárendelése fogalmakhoz	Család, iskola, szünidő, állatok, időjárás	Lakás, természet, közlekedés, szabadidő, az orvosnál	ráismerés
Olvasott szöveg értése		Igaz/hamis állítások kiválasztása	Internet	Sztárok a zenei életben	ráismerés
	A szövegkohéziós elemek felismerése	Mondatok sorba rendezése	Utazás	Orvosnál	ráismerés
Nyelvhelyesség	Lásd A/B változat	A mondatok nyelvtanilag helyes kiegészítése	Esethasználat főneveknél, igék: ragozás jelen és bef. múlt időben, felszólító mód, módbeli segédigék használata, személyes névmás ragozása, kérdőszavak, kötőszavak, a szókincs differenciált alkalmazása		felidézés
Íráskészség	Bemutatkozás	25-30 szavas összefüggő szöveg (levél) létrehozása	Bár a kiinduló irányító szöveg eltérő volt, a létrehozott szövegnek azonosnak kellett lennie.		kivitelezés

3.1. A NÉMET NYELVI MÉRŐESZKÖZ, A FELADATLAPOK JELLEMZŐI

10. táblázat. A német nyelvi feladatok csoportosítása a kognitív követelmények taxonómiája alapján

Kognitív követelmények szintje	A változat	B változat
Ismeretek	1., 4. feladat	
Megértés	2-3. feladat	
Alkalmazás	5. feladat	

11. táblázat. A német nyelvi feladatok csoportosítása

Feladat típusa	A változat	B változat
Feleletválasztás: a válaszok illesztése		1.
Feleletválasztás: alternatív		2.
Feleletválasztás: szöveg létrehozása elemekből		3.
Feleletválasztás: többszörös választás		4.
Feleletalkotás: összefüggő válasz		5.

3.2. A NÉMET NYELVI MÉRÉS EREDMÉNYEINEK ELEMZÉSE

3.2.1 A feladatlapok megoldottsága

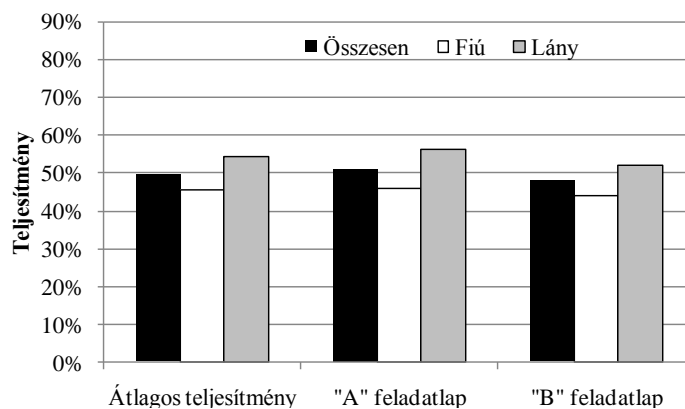
A mérés német nyelvi eredményeit a 12. táblázat részletezi.

12. táblázat. A német nyelvi feladatok megoldottsága

	Teljes feladatlap		Fiú		Lány	
	Átlag	Szórás	Átlag	Szórás	Átlag	Szórás
Átlagpontszám	20 pont	10 pont	18 pont	10 pont	22 pont	10 pont
Átlagos teljesítmény	50%	24%	45%	24%	54%	24%
Teljesítmény standardpontban	500 pont	100 pont	483 pont	99 pont	519 pont	98 pont
„A” feladatlap átlagpontszáma	21 pont	10 pont	19 pont	10 pont	23 pont	9 pont
„B” feladatlap átlagpontszáma	19 pont	10 pont	18 pont	10 pont	21 pont	10 pont

A feladatlapok megoldottsága fővárosi átlagban 50%. A lányok összeredménye 9%ponttal volt jobb a fiúkénál. Ez visszavezethető talán arra, hogy a szorgalmasabb lányok számára előnyt biztosított az alaposabban elsajátított szókincs az első feladtnál, a negyedik feladat esetében pedig a nyelvtani szabályokat is feltehetőleg tudatosabban alkalmazták, mint a fiúk.

Bár a teszt készítése és próbamérése nem jelezte előre a két tesztváltozat közötti eredménykülönbséget, a fővárosi mintán mégis mutatkozott némi különbség a két változat megoldottsága között: az 1. feladat eredménye a B változaton alacsonyabb. (10. ábra).

10. ábra: A német nyelvi teljesítmény-eloszlás nemek szerint

3.2.2 Feladatonkénti elemzés, a tanulói teljesítmények eloszlása

Fővárosi szinten nagy eltérés nem volt tapasztalható a feladatok megoldottságában (13. táblázat) a szövegkohéziós képességeket és kombinatorikai készséget is igénylő 3. feladatot leszámítva.

13. táblázat. A német nyelvi feladatlap feladatonkénti átlagos teljesítménye

	Átlag	Szórás
1. feladat	57%	36%
2. feladat	58%	29%
3. feladat	35%	36%
4. feladat	46%	27%
5. feladat	49%	32%

Képzéstípusonkénti bontásban (14. táblázat) azonban jelentős különbség tapasztalható az egyes feladatokon elért teljesítményekben a gimnazista tanulók javára.

14. táblázat. A német nyelvi feladatlap feladatonkénti teljesítménye iskolatípusonként

	Gimnázium		Szakközépiskola	
	Átlag	Szórás	Átlag	Szórás
1. feladat	80%	30%	52%	35%
2. feladat	71%	27%	55%	28%
3. feladat	60%	42%	29%	32%
4. feladat	67%	30%	41%	23%
5. feladat	64%	31%	45%	31%

1. feladat: Szavak csoportosítás fő/gyűjtőfogalmakhoz való rendeléssel (1. sz. melléklet 7. ábra)

Az átlagos eredményességű feladat megoldásánál jellemzően a lányok értek el több pontot. A tanulóknak a hétköznapi életükről való beszélgetéshez, szövegalkotáshoz szükséges szavakat kellett felismerniük és csoportosítaniuk. A szókincs jellemzően a korosztály mindennapi életéhez igazodott (vö. Nat), mint család, lakás, iskola, szabadidő stb. Különös azonban, hogy a B változatnál a tanulók alacsonyabb pontszámot értek el, mint az A változatnál, melynek magyarázata lehet a különböző témákban való jártasság egyenetlensége. A család és az állatok témakör esetében kellően magabiztos a tanulók tudása, a lakás, az iskola, a szabadidő szókincsét már csak átlagos szinten ismerik, a közlekedés, az időjárás, a szünidő vagy a betegség témákban viszont nagyobb hiányosságokat mutattak.

A feladat megoldásában a legsikeresebbek a gimnáziumok kéttannyelvű osztályainak tanulói (15. táblázat).

15. táblázat. A német nyelvi feladatlap feladatonkénti teljesítménye a nyelvoktatás jellege szerint

	Gimnázium						Szakközépiskola							
	Normál		Nyelvi előkészítő		Kéttannyelvű		Normál		Nyelvi projekttes		Nyelvi előkészítő		Kéttannyelvű	
	Átlag	Szórás	Átlag	Szórás	Átlag	Szórás	Átlag	Szórás	Átlag	Szórás	Átlag	Szórás	Átlag	Szórás
1. feladat	75%	34%	85%	23%	96%	10%	44%	36%	45%	35%	65%	31%	77%	27%
2. feladat	67%	27%	79%	28%	78%	21%	49%	30%	53%	28%	61%	25%	69%	22%
3. feladat	55%	43%	73%	41%	49%	38%	23%	28%	24%	28%	40%	36%	47%	40%
4. feladat	62%	33%	73%	23%	81%	13%	33%	19%	36%	19%	51%	24%	64%	25%
5. feladat	58%	35%	72%	19%	78%	14%	37%	31%	39%	30%	58%	28%	63%	24%

2. feladat: Szövegértés

Ennél a feladatnál a tanulóknak egy, az ifjúsági sajtóból származó rövid cikkhez megfogalmazott állítások igaz/hamis voltát kellett megállapítaniuk. Ennek a feladatnak a megoldásában nem mutatkozott különbség a nemek között. (1. sz. melléklet 8. ábra.)

3. feladat: Egy párbeszéd szöveg mondatsorrendjének rekonstrukciója a szövegkohéziós elemek felismerésével

A legalacsonyabb eredményt elért feladat megoldásának sikerességét valószínűleg elősegítette, ha a tanuló a humorérzéke segítségével rájött a szöveg logikájára. (1. sz. melléklet 9. ábra). Elgondolkodtató, hogy a kéttannyelvű szakközépiskolai tanulók miért értek el szembetűnően gyengébb eredményt még a normál tantervű gimnáziumi osztályokhoz képest is.

4. feladat: Nyelvhelyességi feleletválasztós teszt

Az e feladatnál elért eredmények a lányok esetében valamivel jobbak, pedig csak olyan nyelvi alakokra kérdeztünk rá, ami az állandó gyakorlással, sok ismétléssel vagy a német nyelvi óravezetésnek köszönhetően rögzülhetett volna. (1. sz. melléklet 10. ábra)

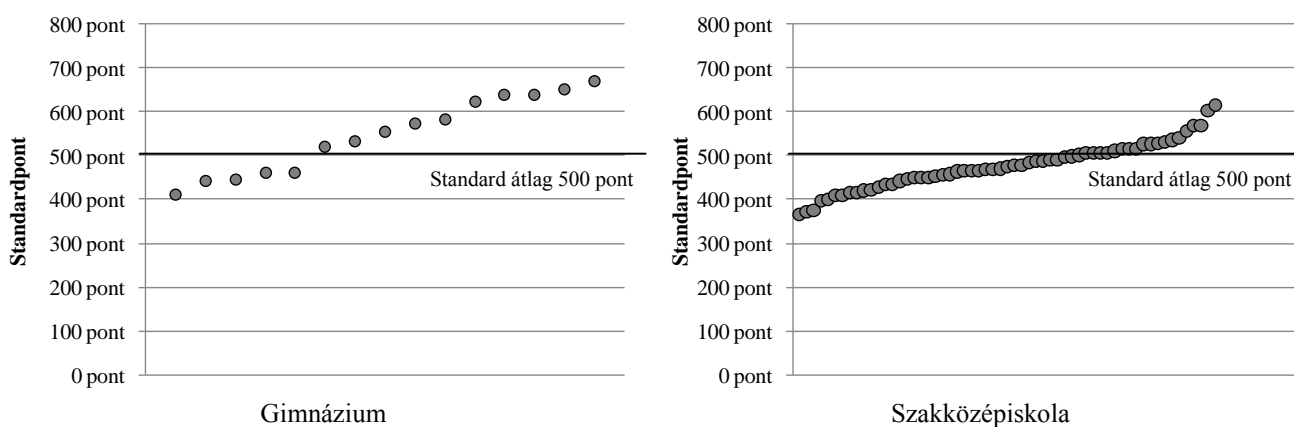
5. feladat: Bemutató levél írása

Ezt a feladatot a tanulók nagyjából az átlag körüli eredményességgel oldották meg, a lányok teljesítménye itt is kicsit jobbnak bizonyult. A bemutatkozó levél az a műfaj, amelyhez nem szükségesek bonyolult nyelvtani szerkezetek. A bemutatkozás, életkor, lakhely, hobbik közlése olyan panel, amelyet a nyelvtanuló kész mondatok formájában tárol el. Ehhez képest kevés volt a jónak mondható megoldás, és túlságosan sokszor fordult elő, hogy a tanuló neki se kezdett a feladatnak (1. sz. melléklet 11. ábra).

A feladatlapon összességében a tanulók többségének teljesítménye a 40%-os tartományban található. A legjobban és leggyengébben teljesítők aránya pedig gyakorlatilag megegyezik

3.2.3 Az iskolatípusok eredményei

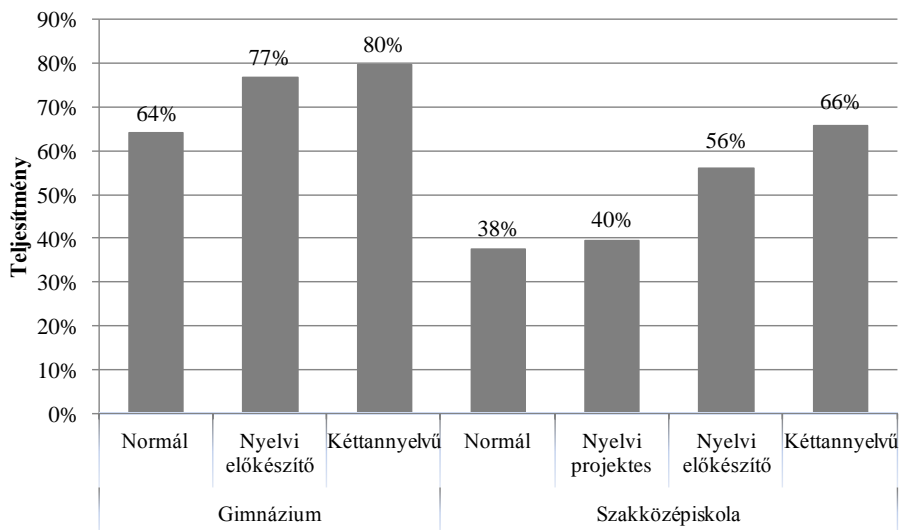
Az iskolák standardizált eredményeinek elemzése (11. ábra) során megfigyelhetjük, hogy csupán öt gimnázium tanulóinak eredménye marad el az átlagtól, további öt gimnázium tanulóinak eredményei azonban az átlagot jelentősen, egy szórásnál nagyobb értékkel haladták meg. Ilyen teljesítménnyel a szakközépiskolák közül kettő esetében találkozunk mindössze, hiszen a szakközépiskolások kétharmada az átlag alatt teljesített.

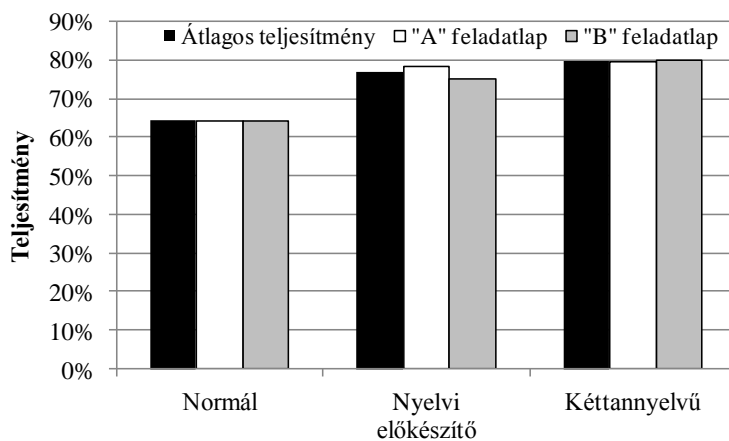
11. ábra. Iskolatípusok szerinti német nyelvi standardizált összteljesítmény

Mint várható volt, a gimnáziumok eredményei jobbak voltak, mint a szakközépiskoláké. Pozitív eltérés mutatkozik a nyelvi előkészítő és két tanítási nyelvű osztályok javára, ami feltételezhetően a nyelv iránti fokozottabb érdeklődéssel, valamint azzal magyarázható, hogy a heti óra-

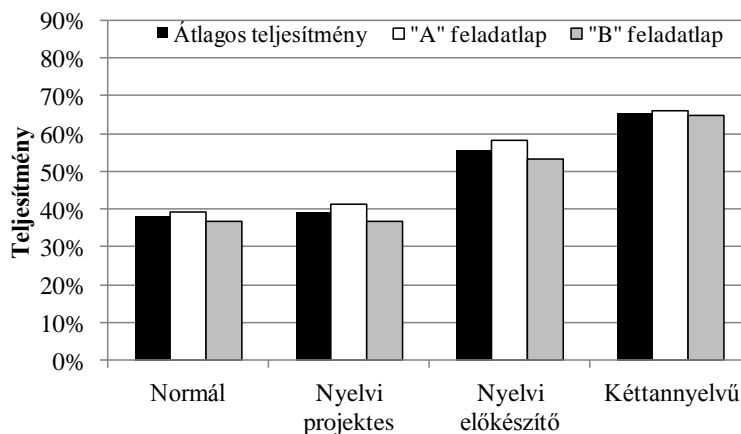
számból adódó különbségek (további tényezőkkel együtt) jelentősen befolyásolják az eredményeket, a sikerességet (12-14. ábra).

12. ábra: A nyelvoktatás jellege szerinti német nyelvi összteljesítmény

13. ábra: A német nyelvi összteljesítmény alakulása a gimnáziumi képzési formákban

14. ábra: A német nyelvi összteljesítmény alakulása a szakközépiskolai képzési formákban

4. A TANULÓI TELJESÍTMÉNYEKET BEFOLYÁSOLÓ HÁTTÉRTÉNYEZŐK

4.1. A háttérvizsgálat célja

A tanulói teljesítmények önmagában való vizsgálata adhat visszajelzést a tanulói teljesítmények relatív különbségeiről, azonban a fejlesztés során a belépéskor tapasztalt teljesítménykülönbségeken kívül feltétlenül tekintetbe kell venni azon tényezők hatását, amelyek a teljesítmény vonatkozásában magyarázó erővel bírnak. Ezen tényezők egyik köre a tanuló életkörülményeire vonatkozik, másik köre a tanuló szokásait, motiváltságát írja le. Az előbbi körbe tartozó kérdések tekintetében a közoktatási intézmények szerepe arra korlátozódik, hogy a különbségek kompenzálásával csökkentse e tényezők befolyásoló erejét, az utóbbiak esetében aktívan be tud avatkozni, hogy a szokások megváltoztatásával, a motiváltság növelésével jobb eredmény eléréséhez juttathassa a tanulót.

4.2. A mérés jellemzői

A háttérvizsgálat elvégzése céljából önkitöltős kérdőívet kaptak azok a tanulók, akiket a reprezentatív mintába kiválasztottunk. A kérdőívet az idegen nyelvi mérést követően – szükség esetén otthon – tölthették ki a tanulók.

A kitöltött kérdőíveket az iskolák a feladatlapokkal együtt juttatták vissza feldolgozás céljából. A kérdőív kitöltése önkéntes volt, a visszajuttatás 82%-os aránya ehhez mérten kielégítő.

4.3. A nyelvtanuló életkörülményei mint a nyelvtanulás sikerességét befolyásoló tényezők vizsgálata

A 9. évfolyam bemeneti matematika és szövegértés kompetenciaalapú méréséhez hasonlóan a nyelvi mérés során is gyűjtöttünk adatokat a tanulók lakóhelyére vonatkozóan. Ezen adatok feldolgozása után a bemeneti méréséhez részben hasonló eredményre jutottunk: az angol nyelvet tanulók esetében szignifikáns összefüggés mutatkozott a tanuló lakóhelye és a teljesítmény között, amely tény az iskolák közötti nagy különbségeket támasztja ismételten alá – jelen esetben egyetlen tantárgy esetében is.

A tanulói teljesítményeket jelen mérés során is nagymértékben magyarázza a *szülői iskolázottság*. A nemzetközi tapasztalatoknak megfelelően az édesanya iskolai végzettsége szorosabban, az édesapáé – főleg a német nyelv esetén – kevésbé szorosan korrelál a tanulói teljesítménnyel. A szülők iskolai végzettsége mentén bontott tanulói standardizált átlagteljesítmények értékei a 16. táblázatban találhatóak.

A szakirodalom erős szociokulturális indikátorként tartja számon a családban található *könyvek* számát. A család összes könyveinek mennyisége mindkét vizsgált nyelv vonatkozásában szignifikáns magyarázóerővel bírt csakúgy, mint a családi könyvtár idegen nyelvű könyveinek mennyisége, melyeknek csekély számaránya e tényező magyarázó erejét is alacsonyabb értékben juttatta kifejezésre.

16. táblázat. A tanulói standardizált átlagteljesítmények a szülői iskolázottság szerinti bontásban

Az apa iskolázottsága	Angol teljesítmény	Német teljesítmény	Az anya iskolázottsága	Angol teljesítmény	Német teljesítmény
Általános iskola	457	450	Általános iskola	449	452
Szakmunkásképző	476	479	Szakmunkásképző	468	463
Érettségi	496	508	Érettségi	495	502
Technikum	501	499	Technikum	504	508
Főiskola	525	540	Főiskola	529	530
Egyetem	567	541	Egyetem	552	531
Két vagy több diploma	550	557	Két vagy több diploma	537	564
Doktori fokozat	572	574	Doktori fokozat	551	588

A család *kulturális vagyontárgyai* közül a *lexikon* megléte mentén oszlanak meg az idegen nyelvi teljesítmények. Az *internet-hozzáférés* az angol nyelvi teljesítményekre igen jelentős, a németére jelentős hatással van. Elmarad tőlük a hatás mértékében, de nem hagyható figyelmen kívül a *számítógép*, a *szótár*, valamint a *saját íróasztal* megléte. A számítógép és az internet-hozzáférés valamelyest alacsonyabb magyarázó ereje a német nyelvi teljesítményekre vélhetőleg a világhálón található információ-tömeg nyelvi aránytalanságának tudható be. Az infokommunikációs technológiának – különös tekintettel a számítógép és az internet pozitív és motiváló hatására – a nyelvoktatásba történő minél nagyobb mértékű bevonásával a fejlesztés hatékonysága tehát növelhető, ezért ennek a gyakorlati megvalósítását a lehetőségek és eszközök birtokában álló intézményeknek csak ajánlani tudjuk.

4.4. A nyelvtanuló szokásai mint a nyelvtanulás sikerességét befolyásoló tényezők vizsgálata

Az idegen nyelvi mérés nem kontextusfüggetlen voltából adódóan a teljesítményekre nagy hatással volt, az adott nyelvet hány éve tanulja a tanuló. A tanulók e szempont mentén megoszlott teljesítményeredményeit a 17. táblázat mutatja.

17. táblázat. A tanulói standardizált átlagteljesítmények a nyelvtanulás ideje szerinti bontásban

A vizsgált nyelv tanulásának ideje	Angol teljesítmény	Német teljesítmény
Kevesebb mint egy éve	447	435
Legalább egy éve	508	517

Angol nyelv esetén a két eredmény különbsége közel kétharmad szórásnyi, a német eredmények esetén ez az érték a szórásnak több mint három negyede.

A tanulás éveinek megadásában a tanulók sokkal biztosabbak voltak, mint annak közlésében, heti hány órában tanulják a nyelvet.

A nyelvi kompetencia transzferábilis összetevői szempontjából fontos a mennél sokoldalúbb fejlesztés. A mérésbe bevont nyelven túl a legmagasabb arányban angol, német, francia és olasz nyelvet tanulnak a közoktatás keretein belül a tanulók, ám létszámaránya miatt megemlítendő a spanyol, orosz és latin nyelv is. Az összefüggés-vizsgálat eredménye egyértelműen mutatja, hogy az angol nyelvi teljesítményre jótékony hatású a német, a francia, az olasz, illetve a latin nyelv tanulása, német nyelv esetében ilyen hatás a francia nyelv irányából tapasztalható.

A második idegen nyelvet a tanulók közel fele jelen tanévben kezdte tanulni, ám közel 10-10%

azok aránya, akik a második idegen nyelvet az általános iskola teljes vertikumában, illetve a tagozatváltás környékétől tanulták.

Mindkét nyelv esetén magyarázó értékkel bír az elért teljesítményben a tanórán kívüli nyelvórákon való részvétel is, német nyelv esetén azonban ez a magyarázóérték az angolénak kétszerese. Iskolán kívüli rendszerben is az angol és a német a két leginkább tanult idegen nyelv, amelyet az olasz, a spanyol, a francia, a japán és az orosz követ 23 másik mellett.

Az angol nyelvi teljesítményre az iskolán kívüli orosz és japán nyelvtanulás hatása csekély mértékben kimutatható. A német nyelvi teljesítményhez az iskolán kívüli idegennyelv-tanulás szintén a japán révén járul hozzá.

Az iskolán kívüli nyelvtanulásban részt vevő tanulóktól megkérdeztük, hol tanulnak. Válaszaikat a 18. táblázat tartalmazza.

18. táblázat. Az iskolán kívüli nyelvtanulás módzatai a nyelvtanulási módzatonkénti részvétel arányában

A nyelvtanulás módja	A részvétel aránya
Nyelviskolában	2%
Magántanárnál	10%
Szakkörben	3%
Rokontól	26%

Magasabb angol nyelvi teljesítmény jár együtt a nyelviskolai nyelvtanulással csakúgy, mint a rokontól történő tanulás esetén. A német nyelvi teljesítményhez sem az előző kettő, sem a magántanári vagy a szakköri formában történő tanulás nem járul hozzá.

Az iskolán kívüli nyelvoktatásban részt vevő tanulók nyelvgyakorlásának gyakoriságát mutatja a 19. táblázat.

19. táblázat. Az iskolán kívüli nyelvtanulás gyakorisága

A nyelvtanulás gyakorisága	Az érintett tanulók létszámaránya
Hetente egy-két alkalommal	64%
Havonta egy-két alkalommal	15%
Ennél is ritkábban	21%

Ebben a tevékenységformában a gimnazisták és a lányok az intenzívebb formákat preferálják. A nyelvtanulás iránti motiváció egyik kifejeződése annak céljával jellemezhető (20. táblázat).

20. táblázat. A nyelvtanulás célja nyelvenkénti megoszlásban

A nyelvtanulás célja	Angol	Német
Nincs válasz	3,5%	4,9%
Szeretném abbahagyni a nyelvtanulást, amilyen hamar csak lehet.	3,2%	6,1%
Ebből a nyelvből szeretnék érettségizni.	16,5%	25,4%
Ebből a nyelvből középfokú nyelvvizsgát szeretnék tenni.	32,9%	32,6%
Ebből a nyelvből felsőfokú nyelvvizsgát szeretnék tenni.	38,9%	27,9%
Ebből a nyelvből egyetemi végzettséget szeretnék szerezni	5,0%	3,2%

Bár a tanulók számára már a középiskolába lépéskor is jól látható, hogy a nyelv önmagában nem biztos karriercél, a maguk elé kitűzött nyelvtudást igazoló okmány megszerzése is erősen motiválja őket a tanulmányaikban.

A másik leginkább motiváló tényező a tanuló által maga elé kitűzött tanulmányi végcél. Ennek a tanulói teljesítményre gyakorolt hatását látjuk a 21. táblázatban.

21. táblázat. A mérés standardizált átlageredményei a végzettségcél szerinti bontásban

Végzettségcél	Angol teljesítmény	Német teljesítmény
Nincs válasz	495	485
Érettségi	445	429
Főiskola, szakmai felsőfok	489	492
Egyetem	537	553
Több diploma	541	575

A végzettségcél mindkét nyelvből összefügg a teljesítménnyel, az összefüggés mindkét nyelv esetén szignifikáns, a német nyelv vonatkozásában erősebb.

A háttértényezők közül a tanulói teljesítmények vonatkozásában magyarázóerővel két tényező-csoport adatai bírtak. Az első csoportba külső, a tanuló szociokulturális háttéréből származó tényezők, a szülei iskolai végzettsége, valamint a családban található könyvek száma került. A második csoportot belső, motivációs jellegű tényezők, a tanuló végzettségcélja és az idegennyelv-tanulásban maga számára kitűzött cél alkotják. Ez utóbbi csoport tényezői azok, amelyeken közvetlen ráhatással a pedagógia a maga sajátos eszköztárával módosítani tud, hogy a nyelvi képességek mellett e kompetenciatényező is hozzájáruljon a tanuló hatékonyabb fejlődéséhez.

5. ÖSSZEGZÉS

5.1. Tapasztalatok, tanulságok

Az eredmények ismeretében a feladatok megfeleltek a mérés céljainak, amennyiben más-más készségeket mértek azonos szinten, az egyszerűbbtől a bonyolultabb, a receptívtől a produktív felé haladva. A feladatsorok alkalmasak voltak a minta mérésére, hiszen voltak olyan feladatok, amelyeket a hiányos előképzettségű tanulók is a maguk szintjéhez képest jól meg tudtak oldani. Az előzetes várakozásnak megfelelően a különböző iskolatípusokban, illetve oktatási formákban tanulmányaikat megkezdett tanulók közül azok értek el jobb eredményeket a magasabb szintű, összetettebb tudást igénylő feladatokban, akik a nagyobb presztízsű, népszerűbb oktatási formákban vesznek részt. Ugyancsak előre látható volt, hogy a legrosszabb eredmények az írás-készség-feladat esetében fognak születni.

5.1.1 *A gimnáziumi tanulók teljesítményének a nyelvoktatás jellege szerinti összehasonlítása*

A gimnáziumi képzéstípusú osztályok esetében tapasztalt eredmények alapján megállapítható, hogy a tanévkezdéstől a mérésig eltelt három hónap nyelvi kompetenciafejlesztése nem eredményezett lényeges mértékű különbséget a *normál tantervű* és a *nyelvi előkészítő* évfolyam tanulói között. A nyelvoktatás jellege szerint vizsgált e két rész minta között azonban különbség mutatkozik a teljesítmények megoszlásában: a nyelvi előkészítő évfolyam tanulóinak alacsonyabb szórásértékei a friss fejlesztés nyomait jelző homogénebb képesség-összetételről tanúskodnak. Jelentős teljesítménykülönbséget találtunk a két előző rész minta és *két tanítási nyelvű* gimnazista osztályok tanulóinak eredménye között a komplexebb szövegértés-feladat, és különösen a szövegalkotás vonatkozásában az utóbbiak javára.

5.1.2 *A szakközépiskolai tanulók teljesítményének a nyelvoktatás jellege szerinti összehasonlítása*

A szakközépiskolai képzéstípusú *normál tantervű* és *nyelvi projektos* osztályok teljesítménye közötti csekély teljesítménykülönbség a mérés időpontjában még indokolt, hiszen a nyelvi kompetencia kialakulásának inkubációs időszaka lényegesen hosszabb, mint a tanévkezdéstől a mérésig eltelt idő. A *nyelvi előkészítő* évfolyam tanulóinak teljesítménye a szakközépiskolások esetében már élesen elkülönül az előző két rész mintáétól, ami mintegy előre vetíti a fejlesztés várható hatványozott hatékonyságát. A *két tanítási nyelvű* szakközépiskolai tanulók nyelvi teljesítményében a komplexebb feladatok esetén már most megmutatkozik a tartalomalapú nyelvi fejlesztésnek az idegen nyelvi kommunikációs kompetenciára gyakorolt pozitív hatása.

5.1.3 *Az összes tanuló teljesítményének a nyelvoktatás jellege szerinti összehasonlítása*

A jelenlegi mérési eredmények azt mutatják, hogy a legjobb eredményt, mind az összteljesítmény, mind a részletes eredmények tekintetében azok a tanulók érték el, akik a vonzóbb képzési formákban, a gimnáziumi két tannyelvű, gimnáziumi nyelvi előkészítő, illetve szakközépiskolai két tannyelvű osztályokban kezdték meg középiskolai tanulmányaikat. Ezekbe az osztályokba, a

nem ritkán többszörös túljelentkezés miatt, az iskolának módjában áll olyan tanulókat felvenni, akik nemcsak előképzettség tekintetében emelkednek ki az átlagból, hanem motiváltságukban és nagy valószínűséggel abban is, hogy a család részéről mennyi támogatásra számíthatnak. A gimnáziumi kéttannyelvű mintában például nem is akadt olyan tanuló, aki az angol nyelvet korábban – általános iskolában – ne tanulta volna.

Ennek alapján a többi oktatási formában, különös tekintettel a szakközépiskolák normál osztályaira, a feladat nyilvánvalóan az, hogy *felzárkóztató programok* segítségével ezeket a diákokat hozzásegítsük ahhoz, hogy hiányosságait leküzdjék.

Ennek egyik lehetséges módja a *projekt rendszerű oktatás*, amelyet szervezett formában zajló felzárkóztatásnak-fejlesztésnek is tekinthetünk heti 2 órarenden kívüli órában. Fontos lenne annak biztosítása, hogy ezek az órák betöltsék hivatásukat, azaz hogy az órán zajló munkát hatékony készségfejlesztéssel egészítsék ki. Ehhez arra van szükség, hogy az órarendi órákat és a projekt órákat tartó tanár minél szorosabban együttműködjön, akár olyan formában is, hogy az általuk elkészített tanterv és fejlesztési terv a napi munka szintjén kapcsolódjon egymáshoz és egészítse ki egymást. Az eredményesség másik feltétele, hogy a gyakorlat is mindenütt megtörténjen a különböző szinten álló (nyelvi projektes (22%) és normál szakközépiskolai (13%)) tanulók lehetőség szerint homogén csoportokba történő rendezése, hiszen hiányos előképzettségű tanulók esetében a nagy létszámú, vegyes összetételű, esetleg osztatlan csoportban való tanulás, amely óhatatlanul az átlagos diákot célozza meg, az átlag alattiak leszakadásának és az átlagon felüliek elkedvetlenedésének veszélyét rejt magában.

Hasonló munkaszervezés segítheti hatékonyságának kiaknázásában a *nyelvi előkészítő* évfolyamot is, amennyiben az órákon több tanár osztozik, hiszen tökéletes, napra kész együttműködés nélkül a két tanár által tartott órák, ha nem egymást erősítik, akkor nem hoznak létre új minőséget sem, és a nyelvi órák nagy száma semmilyen előnyhöz nem juttatja ezeket a tanulókat további tanulmányaik során, amikor óraszámuk a normál óraszámra esik vissza. A nyelvi előkészítő évfolyam fejlődésmenetének vizsgálatában – különös tekintettel a kiegészítő tantárgyakra és a nyelvi előkészítő tanulmányaikat megkezdett diákok további sorsára – tanulságos lesz ez a mérés, amely végigkíséri a különböző oktatási formákban a diákokat tanulmányaik megkezdésétől egészen a befejezéséig. Így a kutatás választ adhat majd arra a mindezidáig megválaszolatlan kérdésre is, hogy vajon kiknek a számára a leghasznosabb a nyelvi előkészítő: az átlagon alul vagy az azon felül teljesítő iskolák tanulói számára. A nyelvi előkészítő évfolyammal működő középiskolákat e fejlesztőmunkájukban az FPPTI tanácsadással, ajánlásokkal segíti.

A különböző képzési formák hatékonyságával kapcsolatos következtetéseket csak az ismételt mérés eredményei, illetve ezeknek a jelenlegi, kiinduló eredményekkel való összevetése alapján lehet levonni. Lényegi és konkrét tanulságok és a további fejlesztés irányára vonatkozó ajánlások is csak ekkor lesznek megfogalmazhatóak.

5.2. Javaslat a fejlesztéshez

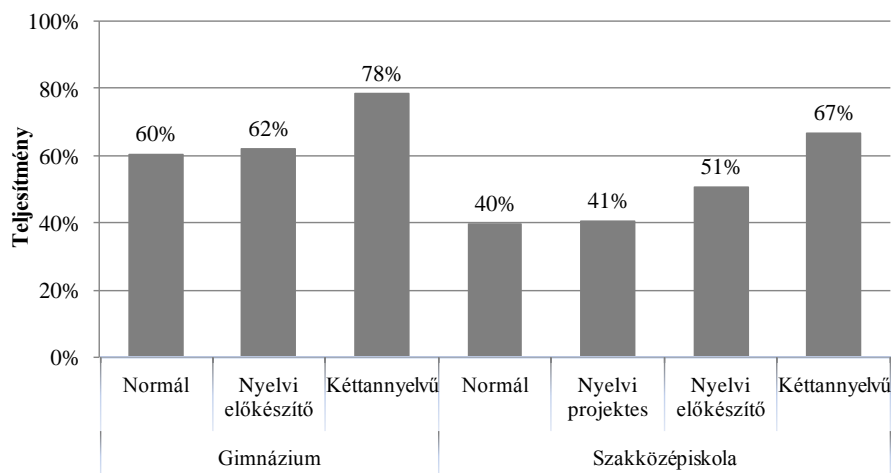
Az új, kétszintű érettségi bevezetése óta nagyobb figyelem irányul az íráskészség tanítására, mint korábban. Ennek ellenére minden, Magyarországon elvégzett mérés során – beleértve az érettségi vizsgát is – a mért készségek közül az íráskészség bizonyul a leggyengébbnek. A tapasztalati tény korai megnyilvánulását érhetjük tetten a kompetenciamérő feladatlap íráskészséget mérő feladatán elért eredményben. Az írásfeladat eredménye két pontszámból tevődött ösz-

sze: a feladatteljesítésre és a nyelvi megformálásra adott pontszámból, s a feladatteljesítés több oknál fogva bizonyulhatott sikertelennek. 0 pontot kapott a tanuló, ha hozzá sem kezdett a fogalmazás megírásához – ami az érintett tanulók mintegy egyharmadát jellemezte – vagy abban az esetben, ha a fogalmazás nem érte el a megadott minimális terjedelmet. Ugyancsak 0 pontos lehetett az értékelés a feladat félreértése következtében, hiszen nyelvi szempontból nem értékelhető olyan írásmű, amely a kijelölt kommunikációs célt nem éri el. Ezen kívül olyan dolgozatok is voltak, bár nem túl nagy számban, amelyeknél a feladatteljesítésre kapott 1-2 pont mellé a nyelvi megformálás az elkövetett hibák száma és súlyossága miatt 0 pontos volt. Az irányított, illetve önálló szövegalkotásnak a mérés során alkalmazott, árnyalt értékelési elveit mindenképpen kívánatos lenne az iskolai fejlesztőmunkába integrálni annál is inkább, mert a középszintű érettségi vizsgán is hasonló értékelésben részesül majd a tanulók írásteljesítménye.

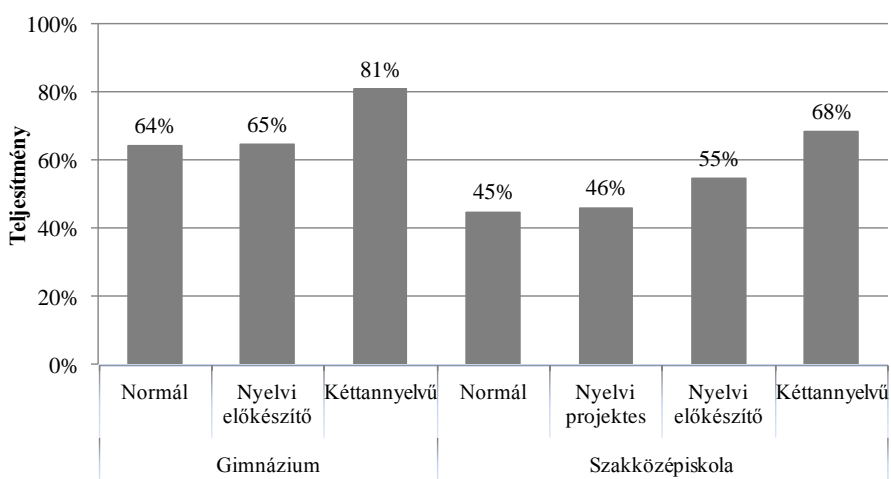
Ma már a nyelvtanárok döntő többsége felismerte, hogy a hagyományos módszerek nem elégségesek a sikeres nyelvtanításhoz, hiszen mást és máshogyan vár a nyelvtanulótól a környezet: egy multikulturális, nyelvileg igen változatos Európában kell majd nyelvi kompetenciájára támaszkodva megállnia a helyét. Az alkalmazható nyelvtudás megszerzése során változnak a szerepek a tanítási órán, a tanuló a főszereplő, akinek előrehaladását, munkáját a tanár szervezi, segíti. Változik a környezet, az eszközök is, a füzet és könyv mellett ott vannak vagy kell lenniük a multimédiás eszközöknek vagy az internetnek, amely új, hatékony lehetőség az idegen nyelvi ismeretek alapozásához, elmélyítéséhez, gyakorlásához, az összes nyelvi készség fejlesztéséhez. A magas motivációs értékű internet használatának bevonása a nyelvpedagógiai módszerek közé több pozitív hozadékkal is jár. Segítségével a tanulók a saját tapasztalatok megszerzésének technikáját, az önállóságot, a kezdeményezés lehetőségét és kreativitás megvalósíthatóságát is elsajátítják, s a szokás kialakítása után, miközben info-kommunikációs technológiákat alkalmaznak, idegen nyelvi tudásuk mellett számos más kompetenciájuk is fejlődik, s ezáltal értékes készségek birtokába jutnak, melyeknek az élethosszig tartó tanulás során nagy hasznát fogják venni.

6. MELLÉKELETEK

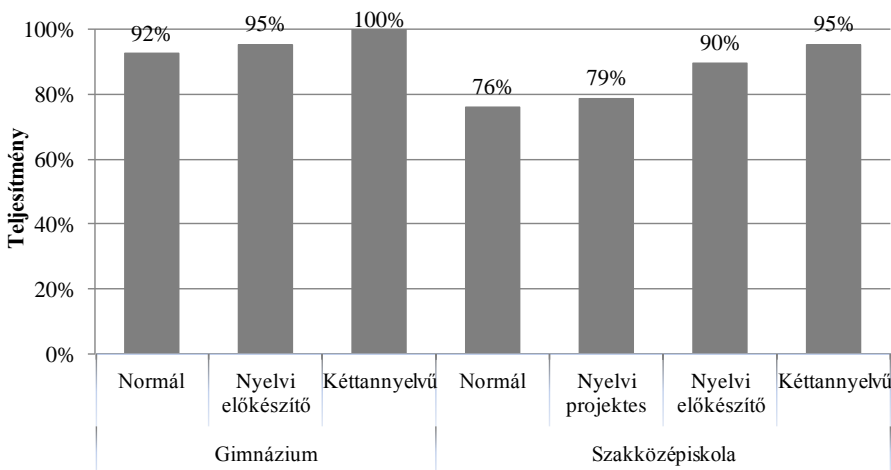
1. számú melléklet. A feladatlapokon feladatonként elért tanulói teljesítmények ábrái.

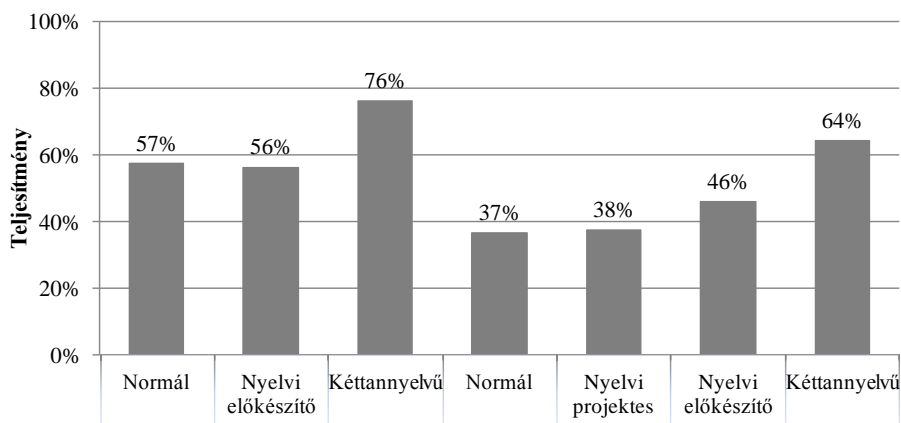
1. ábra. Az angol nyelvi 1. feladat megoldottsága a nyelvoktatás jellege szerint

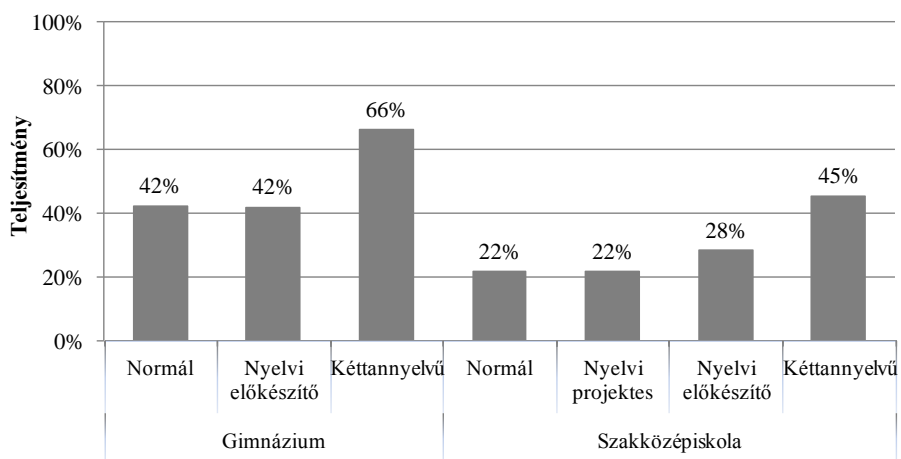
2. ábra. Az angol nyelvi 2. feladat megoldottsága a nyelvoktatás jellege szerint

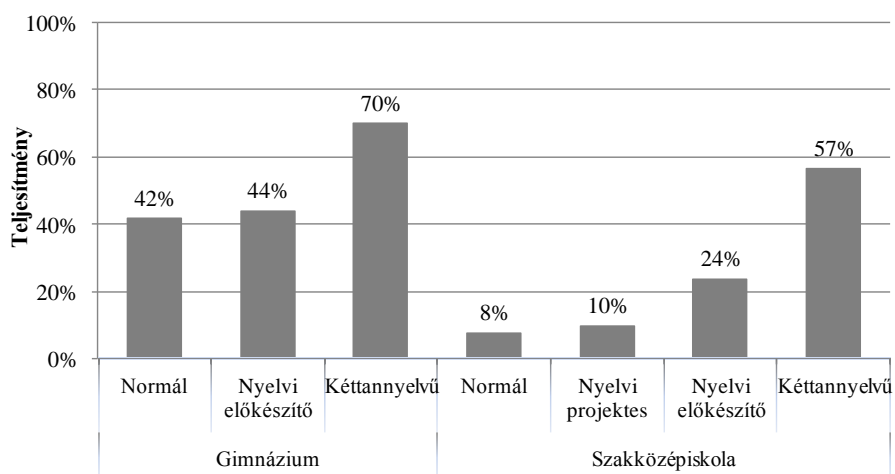
3. ábra. Az angol nyelvi 2.a feladat megoldottsága a nyelvoktatás jellege szerint

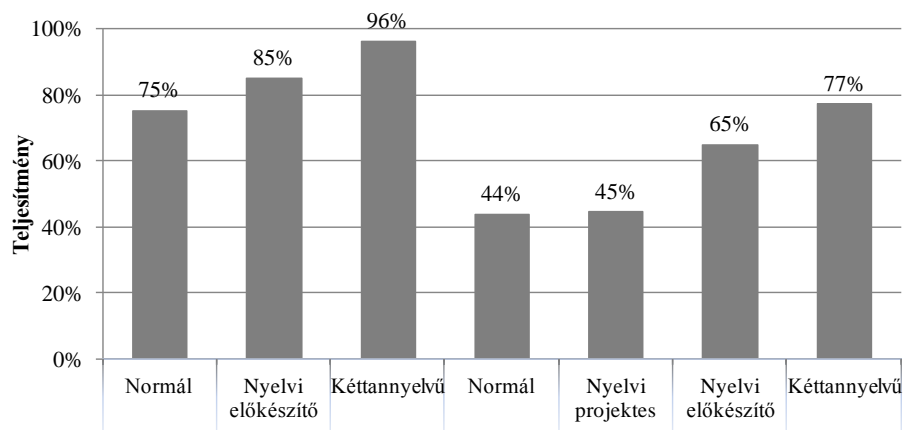
4. ábra. Az angol nyelvi 2.b feladat megoldottsága a nyelvoktatás jellege szerint

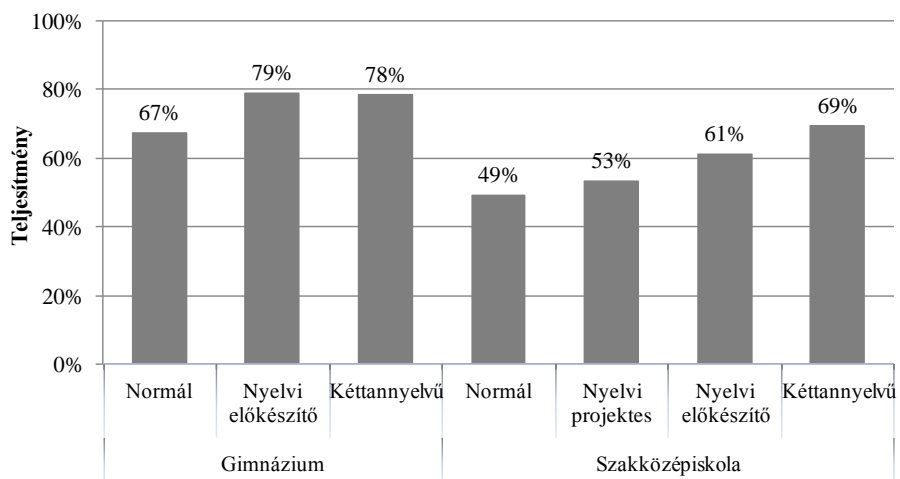
5. ábra. Az angol nyelvi 2.c feladat megoldottsága a nyelvoktatás jellege szerint

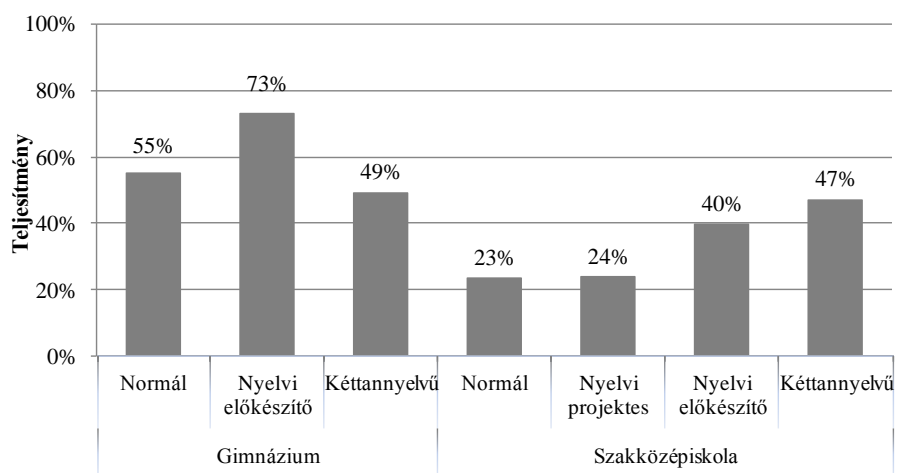
6. ábra. Az angol nyelvi 3. feladat megoldottsága a nyelvoktatás jellege szerint

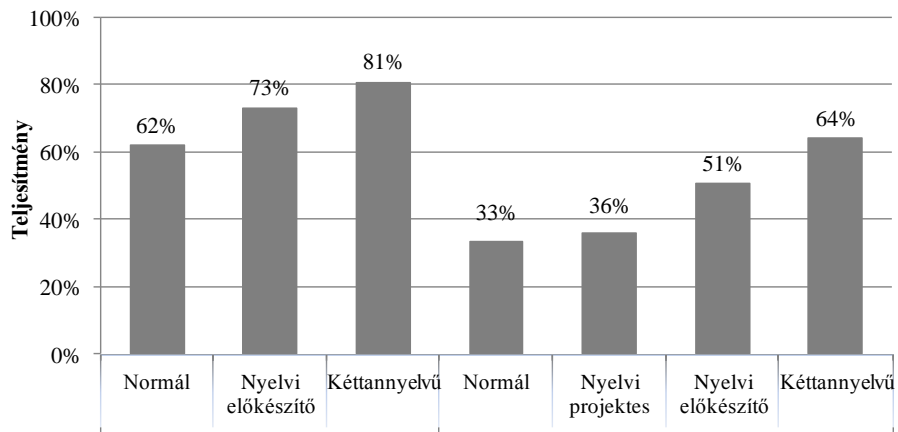
7. ábra. A német nyelvi 1. feladat megoldottsága a nyelvoktatás jellege szerint

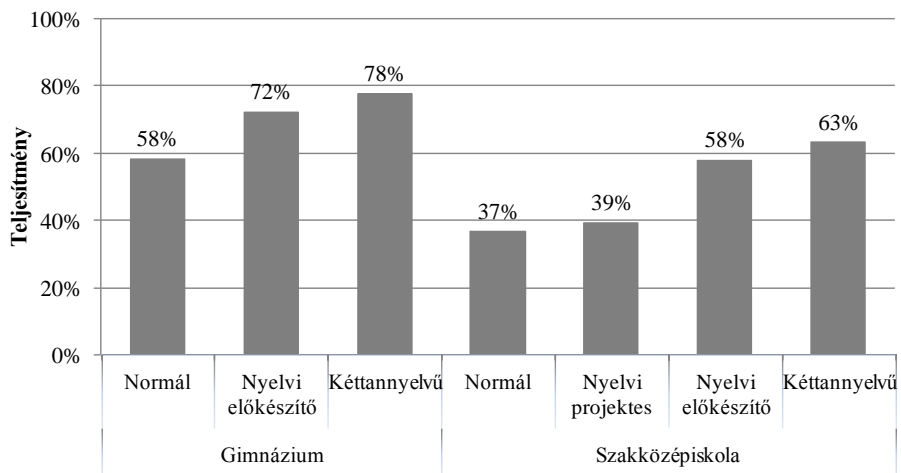
8. ábra. A német nyelvi 2. feladat megoldottsága a nyelvoktatás jellege szerint

9. ábra. A német nyelvi 3. feladat megoldottsága a nyelvoktatás jellege szerint

10. ábra. A német nyelvi 4. feladat megoldottsága a nyelvoktatás jellege szerint

11. ábra. A német nyelvi 5. feladat megoldottsága a nyelvoktatás jellege szerint

2. számú melléklet. **Az iskolánkénti standardizált teljesítmények.** (A fővárosi átlag nyelvenként 500 pontra standardizálva, 100 pontos szórással.)

Az iskola neve	Kód	Gimnázium				Szakközépiskola		
		A nyelvoktatás jellege			A nyelvoktatás jellege			
		Normál	Nyelvi előkészítő	Kéttan-nyelvű	Normál	Nyelvi projekt	Nyelvi előkészítő	Kéttan-nyelvű
Arany János Épületgépészeti Szakközépiskola és Szakiskola	136	angol			445	421		
		német				365		
Bánki Donát Közlekedésgépészeti Szakközépiskola és Szakiskola	101	angol				432		
		német				414		
Békésy György Posta- és Távközlésforgalmi Szakközépiskola	102	angol			448	412		
		német			539	486		
Berzeviczy Gergely Közgazdasági és Két Tanítási Nyelvű Külkereskedelmi Szakközépiskola	146	angol			419	517	444	616
		német					571	
Bethlen Gábor Közlekedési és Közgazdasági Szakközépiskola	147	angol			447		475	
		német			456		457	
Bláthy Ottó Titusz Informatikai Szakközépiskola és Gimnázium	103	angol		578	515	471	571	
		német						
Bókay János Humán Kéttannyelvű Szakközépiskola, Szakiskola és Gimnázium	148	angol				422	515	542
		német				387		410
Bolyai János Fővárosi Gyakorló Műszaki Szakközépiskola és Kollégium	149	angol			422	440	484	
		német				498		
Budai Középiskola	106	angol	528	606	663	451	462	537
		német						556
Corvin Mátyás Gimnázium és Műszaki Szakközépiskola	150	angol	461	563				522
		német	518					
Csepeli Vendéglátóipari Szakközépiskola és Szakiskola	151	angol				495		
		német				490		

A 2007/2008. tanévi 9. évfolyamos angol és német nyelvi fővárosi kompetencialapú bemeneti mérés

Az iskola neve	Kód	Gimnázium			Szakközépiskola		
		A nyelvoktatás jellege			A nyelvoktatás jellege		
		Normál	Nyelvi előkészítő	Kéttan-nyelvű	Normál	Nyelvi projekt	Nyelvi előkészítő
Csepel-Sziget Műszaki Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium	152	angol német				465 465	433
Csonka János Műszaki Szakközépiskola és Szakiskola	153	angol német			405 373		
Dobos C. József Vendéglátóipari Szakképző Iskola	155	angol német				479 511	523
Dr. Hetényi Géza Humán Szakközépiskola	156	angol német				532 506	535
Egressy Gábor Kéttannyelvű Műszaki Szakközépiskola	107	angol német			448 450		506 586
Eötvös József Gimnázium	200	angol német	630 669				
Eötvös Loránd Szakközépiskola és Szakiskola	104	angol német			464 415	431 405	513
Építőipari és Díszítőművészeti Szakképző Iskola	157	angol német			414 430	435 532	
Erzsébet Királyné Szolgáltató és Kereskedelmi Szakközépiskola és Szakiskola	108	angol német			447 465		
Fáy András Közlekedésgépészeti, Műszaki Szakközépiskola	158	angol német				477 465	544 497
Fazekas Mihály Fővárosi Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium	159	angol német	664				
Fodor József Szakképző Iskola és Gimnázium	160	angol német	450		424	412	446

A 2007/2008. tanévi 9. évfolyamos angol és német nyelvi fővárosi kompetencialapú bemeneti mérés

Az iskola neve	Kód	Gimnázium			Szakközépiskola		
		A nyelvoktatás jellege			A nyelvoktatás jellege		
		Normál	Nyelvi előkészítő	Kéttan-nyelvű	Normál	Nyelvi projekt	Nyelvi előkészítő
Ganz Ábrahám Kéttannyelvű Gyakorló Szakközépiskola és Szakiskola	161	angol német			473 412	462 502	589 561
Giorgio Perlasca Kereskedelmi, Vendéglátóipari Szakközépiskola és Szakiskola	162	angol német		401 410		429 563	
Gundel Károly Vendéglátóipari és Idegenforgalmi Szakképző Iskola	163	angol német		482 479	579 463	613	627
Harsányi János Gazdasági Szakközépiskola és Szakiskola	165	angol német			433 437	514 488	
Hunfalvy János Fővárosi Gyakorló, Kéttannyelvű Külkereskedelmi, Közgazdasági Szakközépiskola	111	angol német		521 548	504 558	560 591	643 624
II. Rákóczi Ferenc Fővárosi Gyakorló Közgazdasági Szakközépiskola	167	angol német				549 506	574
Jelky András Ruhaiipari Szakközépiskola és Gimnázium	113	angol német		458 454	470	421	
Kaesz Gyula Faiipari Szakközépiskola és Szakiskola	168	angol német		371			
Kanizsai Dorottya Egészségügyi Szakképző Iskola és Gimnázium	115	angol német			432 465	470 509	
Károlyi Mihály Fővárosi Gyakorló Kéttannyelvű Közgazdasági Szakközépiskola	116	angol német				517 604	574 631
Katona József Műszaki, Közgazdasági Szakképző Iskola és Gimnázium	169	angol német			449 459	512 583	
Kézműipari Szakközépiskola és Szakiskola	137	angol német			460 475		

A 2007/2008. tanévi 9. évfolyamos angol és német nyelvi fővárosi kompetencialapú bemeneti mérés

Az iskola neve	Kód	Gimnázium			Szakközépiskola			
		A nyelvoktatás jellege			A nyelvoktatás jellege			
		Normál	Nyelvi előkészítő	Kéttan-nyelvű	Normál	Nyelvi projekttes	Nyelvi előkészítő	Kéttan-nyelvű
Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola	138	angol	596					
		német	581					
Kossuth Lajos Gimnázium	119	angol	691					
		német	623		623			
Kossuth Lajos Kéttannyelvű Fővárosi Gyakorló Műszaki Középiskola és Szakiskola	172	angol				514	586	668
		német						
Kozma Lajos Faipari Szakközépiskola	174	angol				529	531	
		német				471	461	
Kölcsey Ferenc Gimnázium	120	angol	517	651				
		német						
Közgazdasági Szakközépiskola	121	angol				464	579	
		német				488		
Leövey Klára Közgazdasági Szakközépiskola és Szakiskola	122	angol			490	414	454	
		német			497	450	479	
Madách Imre Gimnázium	201	angol	671	646				
		német	657	589				
Magyar Gyula Kertészeti Szakközépiskola és Szakiskola	140	angol			511	433	482	
		német			499	440	420	
Magyar Hajózási Szakközépiskola és Szakiskola	177	angol				462	485	
		német				453	493	
Mechatronikai Szakközépiskola és Gimnázium	123	angol			435	509	518	
		német				474	534	
Modell Divatiskola, Iparművészeti, Ruha- és Textilipari Szakközépiskola és Szakiskola	178	angol			448	467	510	
		német			399	444		

A 2007/2008. tanévi 9. évfolyamos angol és német nyelvi fővárosi kompetencialapú bemeneti mérés

Az iskola neve	Kód	Gimnázium				Szakközépiskola		
		A nyelvoktatás jellege			A nyelvoktatás jellege			
		Normál	Nyelvi előkészítő	Kéttan-nyelvű	Normál	Nyelvi projekt	Nyelvi előkészítő	Kéttan-nyelvű
Nagy László Általános Iskola és Gimnázium	124	angol német	497	574 532				
Német Nemzetiségi Gimnázium és Kollégium Deutsches Nationalitätengymnasium und Schülerwohnheim	125	angol német		639				
Neumann János Számítástechnikai Szakközépiskola	141	angol német			506	572		
Öveges József Gyakorló Középiskola és Szakiskola	142	angol német	438 440		409 434	424		
Pataky István Fővárosi Gyakorló Híradásipari és Informatikai Szakközépiskola	179	angol német			468 396	505		
Pesti Barnabás Élelmiszeripari Szakképző Iskola és Gimnázium	180	angol német	454 410		462 449			
Pestszentlőrinci Közgazdasági és Informatikai Szakközépiskola	181	angol német			454 484	445 604	571	
Petőfi Sándor Gimnázium	126	angol német	524	530 553				
Petrik Lajos Két Tanítási Nyelvű Vegyipari, Környezetvédelmi és Informatikai Szakközépiskola	127	angol német			482 449	511 590	506 602	
Pogány Frigyes Kéttannyelvű Építőipari Szakközépiskola és Gimnázium	183	angol német				433 425	521 549	
Raoul Wallenberg Humán Szakképző Iskola és Gimnázium	184	angol német	447 461			461 496	486 580	
Schulek Frigyes Kéttannyelvű Építőipari Műszaki Szakközépiskola	185	angol német			441 478	439	551	

A 2007/2008. tanévi 9. évfolyamos angol és német nyelvi fővárosi kompetencialapú bemeneti mérés

Az iskola neve	Kód	Gimnázium			Szakközépiskola		
		A nyelvoktatás jellege			A nyelvoktatás jellege		
		Normál	Nyelvi előkészítő	Kéttannyelvű	Normál	Nyelvi projekt	Nyelvi előkészítő
Semmelweis Ignác Humán Szakképző Iskola és Gimnázium	186	angol német			459 496	414 463	504
Szász Ferenc Kereskedelmi Szakközépiskola és Szakiskola	188	angol német			422 379		396 488
Széchenyi István Gimnázium	129	angol német	531 571	537			
Széchenyi István Gyakorló Kereskedelmi Szakközépiskola	189	angol német				456 505	485 532
Szent István Közgazdasági Szakközépiskola és Kollégium	130	angol német				484 517	497
Szily Kálmán Kéttannyelvű Műszaki Középiskola, Szakiskola és Kollégium	191	angol német			405 379	420 433	517 450
Teleki Blanka Közgazdasági Szakközépiskola	193	angol német				494 510	543 636
Terézvárosi Kereskedelmi Szakközépiskola és Szakiskola	194	angol német				430	454
Than Károly Gimnázium, Szakközépiskola és Szakiskola	144	angol német		488	406 442	379	
Trefort Ágoston Kéttannyelvű Középiskola	131	angol német			391	449 420	521 599
Újpesti Két Tanítási Nyelvű Műszaki Szakközépiskola, Szakiskola és Gimnázium	132	angol német				481	595 607
Varga István Kereskedelmi, Közgazdasági Szakközépiskola és Szakiskola	195	angol német			475 410		475

A 2007/2008. tanévi 9. évfolyamos angol és német nyelvi fővárosi kompetencialapú bemeneti mérés

Az iskola neve	Kód	Gimnázium			Szakközépiskola		
		A nyelvoktatás jellege			A nyelvoktatás jellege		
		Normál	Nyelvi előkészítő	Kéttan- nyelvű	Normál	Nyelvi projektes	Nyelvi előkészítő
Varga Jenő Közgazdasági Szakközépiskola és Szakiskola	133	angol			448	496	494
		német			541		528
Vásárhelyi Pál Kereskedelmi Szakközépiskola	134	angol				481	525
		német				566	513
Verebély László Szakközépiskola és Szakiskola	196	angol				480	
		német				448	
Veres Pálné Gimnázium	199	angol	617				
		német	660	634			
Vörösmarty Mihály Gimnázium	197	angol	539				
		német					
Wesselényi Miklós Műszaki Szakközépiskola és Szakiskola	198	angol			409	438	487
		német				457	
Zrínyi Miklós Gimnázium és Szakközépiskola	135	angol	521	520			
		német	461				

**A gimnáziumi tanulók iskolánkénti standardizált teljesítménye
angol nyelvből normál tantervű osztályokban**

Az iskola neve	Kódja	Standard teljesítmény
Kossuth Lajos Gimnázium	119	691
Madách Imre Gimnázium	201	671
Fazekas Mihály Fővárosi Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium	159	664
Eötvös József Gimnázium	200	630
Veres Pálné Gimnázium	199	617
Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola	138	596
Vörösmarty Mihály Gimnázium	197	539
Széchenyi István Gimnázium	129	531
Budai Középiskola	106	528
Petőfi Sándor Gimnázium	126	524
Zrínyi Miklós Gimnázium és Szakközépiskola	135	521
Kölcsey Ferenc Gimnázium	120	517
<i>Fővárosi standard átlag</i>		500
Nagy László Általános Iskola és Gimnázium	124	497
Corvin Mátyás Gimnázium és Műszaki Szakközépiskola	150	461
Pesti Barnabás Élelmiszeripari Szakképző Iskola és Gimnázium	180	454
Fodor József Szakképző Iskola és Gimnázium	160	450
Raoul Wallenberg Humán Szakképző Iskola és Gimnázium	184	447
Öveges József Gyakorló Középiskola és Szakiskola	142	438

**A gimnáziumi tanulók iskolánkénti standardizált teljesítménye
angol nyelvből nyelvi előkészítő tantervű osztályokban**

Az iskola neve	Kódja	Standard teljesítmény
Kölcsey Ferenc Gimnázium	120	651
Madách Imre Gimnázium	201	646
Budai Középiskola	106	606
Bláthy Ottó Titusz Informatikai Szakközépiskola és Gimnázium	103	578
Nagy László Általános Iskola és Gimnázium	124	574
Corvin Mátyás Gimnázium és Műszaki Szakközépiskola	150	563
Széchenyi István Gimnázium	129	537
Petőfi Sándor Gimnázium	126	530
Zrínyi Miklós Gimnázium és Szakközépiskola	135	520
<i>Fővárosi standard átlag</i>		500
Than Károly Gimnázium, Szakközépiskola és Szakiskola	144	488

**A gimnáziumi tanulók iskolánkénti standardizált teljesítménye
angol nyelvből kéttannyelvű tantervű osztályokban**

Az iskola neve	Kódja	Standard teljesítmény
Budai Középiskola	106	663
<i>Fővárosi standard átlag</i>		500

**A szakközépiskolai tanulók iskolánkénti standardizált teljesítménye
angol nyelvből normál tantervű osztályokban**

Az iskola neve	Kódja	Standard teljesítmény
Hunfalvy János Fővárosi Gyakorló, Kéttannyelvű Külkereskedelmi, Közgazdasági Szakközépiskola	111	521
Bláthy Ottó Titusz Informatikai Szakközépiskola és Gimnázium	103	515
Magyar Gyula Kertészeti Szakközépiskola és Szakiskola	140	511
<i>Fővárosi standard átlag</i>		500
Leövey Klára Közgazdasági Szakközépiskola és Szakiskola	122	490
Petrik Lajos Két Tanítási Nyelvű Vegyipari, Környezetvédelmi és Informatikai Szakközépiskola	127	482
Gundel Károly Vendéglátóipari és Idegenforgalmi Szakképző Iskola	163	482
Varga István Kereskedelmi, Közgazdasági Szakközépiskola és Szakiskola	195	475
Pataky István Fővárosi Gyakorló Híradásipari és Informatikai Szakközépiskola	179	468
Eötvös Loránd Szakközépiskola és Szakiskola	104	464
Pesti Barnabás Élelmiszeripari Szakképző Iskola és Gimnázium	180	462
Semmelweis Ignác Humán Szakképző Iskola és Gimnázium	186	459
Jelky András Ruhaiipari Szakközépiskola és Gimnázium	113	458
Pestszentlőrinci Közgazdasági és Informatikai Szakközépiskola	181	454
Budai Középiskola	106	451
Egressy Gábor Kéttannyelvű Műszaki Szakközépiskola	107	448
Varga Jenő Közgazdasági Szakközépiskola és Szakiskola	133	448
Békésy György Posta- és Távközléscsere Szakközépiskola	102	448
Modell Divatiskola, Iparművészeti, Ruha- és Textilipari Szakközépiskola és Szakiskola	178	448
Erzsébet Királyné Szolgáltató és Kereskedelmi Szakközépiskola és Szakiskola	108	447
Bethlen Gábor Közlekedési és Közgazdasági Szakközépiskola	147	447
Arany János Épületgépészeti Szakközépiskola és Szakiskola	136	445
Schulek Frigyes Kéttannyelvű Építőipari Műszaki Szakközépiskola	185	441
Mechatronikai Szakközépiskola és Gimnázium	123	435
Fodor József Szakképző Iskola és Gimnázium	160	424
Bolyai János Fővárosi Gyakorló Műszaki Szakközépiskola és Kollégium	149	422
Szász Ferenc Kereskedelmi Szakközépiskola és Szakiskola	188	422
Berzeviczy Gergely Közgazdasági és Két Tanítási Nyelvű Külkereskedelmi Szakközépiskola	146	419
Építőipari és Díszítőművészeti Szakképző Iskola	157	414
Wesselényi Miklós Műszaki Szakközépiskola és Szakiskola	198	409
Than Károly Gimnázium, Szakközépiskola és Szakiskola	144	406
Csonka János Műszaki Szakközépiskola és Szakiskola	153	405
Szily Kálmán Kéttannyelvű Műszaki Középiskola, Szakiskola és Kollégium	191	405
Giorgio Perlasca Kereskedelmi, Vendéglátóipari Szakközépiskola és Szakiskola	162	401
Trefort Ágoston Kéttannyelvű Középiskola	131	391

**A szakközépiskolai tanulók iskolánkénti standardizált teljesítménye
angol nyelvből nyelvi projektos tantervű osztályokban**

Az iskola neve	Kódja	Standard teljesítmény
Gundel Károly Vendéglátóipari és Idegenforgalmi Szakképző Iskola	163	579
Dr. Hetényi Géza Humán Szakközépiskola	156	532
Kozma Lajos Faipari Szakközépiskola	174	529
Berzeviczy Gergely Közgazdasági és Két Tanítási Nyelvű Külkereskedelmi Szakközépiskola	146	517
Kossuth Lajos Kéttannyelvű Fővárosi Gyakorló Műszaki Középiskola és Szakiskola	172	514
Petrik Lajos Két Tanítási Nyelvű Vegyipari, Környezetvédelmi és Informatikai Szakközépiskola	127	511
Mechatronikai Szakközépiskola és Gimnázium	123	509
Neumann János Számítástechnikai Szakközépiskola	141	506
Hunfalvy János Fővárosi Gyakorló, Kéttannyelvű Külkereskedelmi, Közgazdasági Szakközépiskola	111	504
<i>Fővárosi standard átlag</i>		500
Varga Jenő Közgazdasági Szakközépiskola és Szakiskola	133	496
Csepeli Vendéglátóipari Szakközépiskola és Szakiskola	151	495
Teleki Blanka Közgazdasági Szakközépiskola	193	494
Szent István Közgazdasági Szakközépiskola és Kollégium	130	484
Újpesti Két Tanítási Nyelvű Műszaki Szakközépiskola, Szakiskola és Gimnázium	132	481
Vásárhelyi Pál Kereskedelmi Szakközépiskola	134	481
Verebély László Szakközépiskola és Szakiskola	196	480
Dobos C. József Vendéglátóipari Szakképző Iskola	155	479
Fáy András Közlekedésgépészeti, Műszaki Szakközépiskola	158	477
Ganz Ábrahám Kéttannyelvű Gyakorló Szakközépiskola és Szakiskola	161	473
Bláthy Ottó Titusz Informatikai Szakközépiskola és Gimnázium	103	471
Jelky András Ruhaiipari Szakközépiskola és Gimnázium	113	470
Modell Divatiskola, Iparművészeti, Ruha- és Textilipari Szakközépiskola és Szakiskola	178	467
Csepel-Sziget Műszaki Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium	152	465
Közgazdasági Szakközépiskola	121	464
Magyar Hajózási Szakközépiskola és Szakiskola	177	462
Budai Középiskola	106	462
Raoul Wallenberg Humán Szakképző Iskola és Gimnázium	184	461
Kézműipari Szakközépiskola és Szakiskola	137	460
Széchenyi István Gyakorló Kereskedelmi Szakközépiskola	189	456
Trefort Ágoston Kéttannyelvű Középiskola	131	449
Katona József Műszaki, Közgazdasági Szakképző Iskola és Gimnázium	169	449
Pestszentlőrinci Közgazdasági és Informatikai Szakközépiskola	181	445
Bolyai János Fővárosi Gyakorló Műszaki Szakközépiskola és Kollégium	149	440
Wesselényi Miklós Műszaki Szakközépiskola és Szakiskola	198	438
Építőipari és Díszítőművészeti Szakképző Iskola	157	435
Pogány Frigyes Kéttannyelvű Építőipari Szakközépiskola és Gimnázium	183	433

Az iskola neve	Kódja	Standard teljesítmény
Harsányi János Gazdasági Szakközépiskola és Szakiskola	165	433
Magyar Gyula Kertészeti Szakközépiskola és Szakiskola	140	433
Bánki Donát Közlekedésgépészeti Szakközépiskola és Szakiskola	101	432
Kanizsay Dorottya Egészségügyi Szakképző Iskola és Gimnázium	115	432
Eötvös Loránd Szakközépiskola és Szakiskola	104	431
Terézvárosi Kereskedelmi Szakközépiskola és Szakiskola	194	430
Bókay János Humán Kéttannyelvű Szakközépiskola, Szakiskola és Gimnázium	148	422
Arany János Épületgépészeti Szakközépiskola és Szakiskola	136	421
Szily Kálmán Kéttannyelvű Műszaki Középiskola, Szakiskola és Kollégium	191	420
Semmelweis Ignác Humán Szakképző Iskola és Gimnázium	186	414
Leövey Klára Közgazdasági Szakközépiskola és Szakiskola	122	414
Békésy György Posta- és Távközlésforgalmi Szakközépiskola	102	412
Fodor József Szakképző Iskola és Gimnázium	160	412
Öveges József Gyakorló Középiskola és Szakiskola	142	409
Than Károly Gimnázium, Szakközépiskola és Szakiskola	144	379

**A szakközépiskolai tanulók iskolánkénti standardizált teljesítménye
angol nyelvből nyelvi előkészítő tantervű osztályokban**

Az iskola neve	Kódja	Standard teljesítmény
Gundel Károly Vendéglátóipari és Idegenforgalmi Szakképző Iskola	163	613
Pestszentlőrinci Közgazdasági és Informatikai Szakközépiskola	181	604
Újpesti Két Tanítási Nyelvű Műszaki Szakközépiskola, Szakiskola és Gimnázium	132	595
Kossuth Lajos Kéttannyelvű Fővárosi Gyakorló Műszaki Középiskola és Szakiskola	172	586
Közgazdasági Szakközépiskola	121	579
Neumann János Számítástechnikai Szakközépiskola	141	572
Bláthy Ottó Titusz Informatikai Szakközépiskola és Gimnázium	103	571
Hunfalvy János Fővárosi Gyakorló, Kéttannyelvű Külkereskedelmi, Közgazdasági Szakközépiskola	111	560
II. Rákóczi Ferenc Fővárosi Gyakorló Közgazdasági Szakközépiskola	167	549
Fáy András Közlekedésgépészeti, Műszaki Szakközépiskola	158	544
Teleki Blanka Közgazdasági Szakközépiskola	193	543
Budai Középiskola	106	537
Dr. Hetényi Géza Humán Szakközépiskola	156	535
Kozma Lajos Faipari Szakközépiskola	174	531
Vásárhelyi Pál Kereskedelmi Szakközépiskola	134	525
Dobos C. József Vendéglátóipari Szakképző Iskola	155	523
Corvin Mátyás Gimnázium és Műszaki Szakközépiskola	150	522
Trefort Ágoston Kéttannyelvű Középiskola	131	521
Pogány Frigyes Kéttannyelvű Építőipari Szakközépiskola és Gimnázium	183	521
Mechatronikai Szakközépiskola és Gimnázium	123	518
Szily Kálmán Kéttannyelvű Műszaki Középiskola, Szakiskola és Kollégium	191	517

Az iskola neve	Kódja	Standard teljesítmény
Károlyi Mihály Fővárosi Gyakorló Kéttannyelvű Közgazdasági Szakközépiskola	116	517
Bókay János Humán Kéttannyelvű Szakközépiskola, Szakiskola és Gimnázium	148	515
Harsányi János Gazdasági Szakközépiskola és Szakiskola	165	514
Eötvös Loránd Szakközépiskola és Szakiskola	104	513
Katona József Műszaki, Közgazdasági Szakképző Iskola és Gimnázium	169	512
Modell Divatiskola, Iparművészeti, Ruha- és Textilipari Szakközépiskola és Szakiskola	178	510
Petrik Lajos Két Tanítási Nyelvű Vegyipari, Környezetvédelmi és Informatikai Szakközépiskola	127	506
Egressy Gábor Kéttannyelvű Műszaki Szakközépiskola	107	506
Pataky István Fővárosi Gyakorló Híradásipari és Informatikai Szakközépiskola	179	505
Semmelweis Ignác Humán Szakképző Iskola és Gimnázium	186	504
<i>Fővárosi standard átlag</i>		500
Szent István Közgazdasági Szakközépiskola és Kollégium	130	497
Varga Jenő Közgazdasági Szakközépiskola és Szakiskola	133	494
Wesselényi Miklós Műszaki Szakközépiskola és Szakiskola	198	487
Raoul Wallenberg Humán Szakképző Iskola és Gimnázium	184	486
Széchenyi István Gyakorló Kereskedelmi Szakközépiskola	189	485
Magyar Hajózási Szakközépiskola és Szakiskola	177	485
Bolyai János Fővárosi Gyakorló Műszaki Szakközépiskola és Kollégium	149	484
Magyar Gyula Kertészeti Szakközépiskola és Szakiskola	140	482
Varga István Kereskedelmi, Közgazdasági Szakközépiskola és Szakiskola	195	475
Bethlen Gábor Közlekedési és Közgazdasági Szakközépiskola	147	475
Kanizsay Dorottya Egészségügyi Szakképző Iskola és Gimnázium	115	470
Ganz Ábrahám Kéttannyelvű Gyakorló Szakközépiskola és Szakiskola	161	462
Terézvárosi Kereskedelmi Szakközépiskola és Szakiskola	194	454
Leövey Klára Közgazdasági Szakközépiskola és Szakiskola	122	454
Fodor József Szakképző Iskola és Gimnázium	160	446
Berzeviczy Gergely Közgazdasági és Két Tanítási Nyelvű Külkereskedelmi Szakközépiskola	146	444
Schulek Frigyes Kéttannyelvű Építőipari Műszaki Szakközépiskola	185	439
Csepel-Sziget Műszaki Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium	152	433
Giorgio Perlasca Kereskedelmi, Vendéglátóipari Szakközépiskola és Szakiskola	162	429
Öveges József Gyakorló Középiskola és Szakiskola	142	424
Jelky András Ruhaiipari Szakközépiskola és Gimnázium	113	421
Szász Ferenc Kereskedelmi Szakközépiskola és Szakiskola	188	396

**A szakközépiskolai tanulók iskolánkénti standardizált teljesítménye
angol nyelvből kéttannyelvű tantervű osztályokban**

Az iskola neve	Kódja	Standard teljesítmény
Kossuth Lajos Kéttannyelvű Fővárosi Gyakorló Műszaki Középiskola és Szakiskola	172	668
Hunfalvy János Fővárosi Gyakorló, Kéttannyelvű Külkereskedelmi, Közgazdasági Szakközépiskola	111	643
Berzeviczy Gergely Közgazdasági és Két Tanítási Nyelvű Külkereskedelmi Szakközépiskola	146	616
Újpesti Két Tanítási Nyelvű Műszaki Szakközépiskola, Szakiskola és Gimnázium	132	607
Petrik Lajos Két Tanítási Nyelvű Vegyipari, Környezetvédelmi és Informatikai Szakközépiskola	127	602
Trefort Ágoston Kéttannyelvű Középiskola	131	599
Ganz Ábrahám Kéttannyelvű Gyakorló Szakközépiskola és Szakiskola	161	589
Egressy Gábor Kéttannyelvű Műszaki Szakközépiskola	107	586
Károlyi Mihály Fővárosi Gyakorló Kéttannyelvű Közgazdasági Szakközépiskola	116	574
II. Rákóczi Ferenc Fővárosi Gyakorló Közgazdasági Szakközépiskola	167	574
Bókay János Humán Kéttannyelvű Szakközépiskola, Szakiskola és Gimnázium	148	542
<i>Fővárosi standard átlag</i>		500

**A gimnáziumi tanulók iskolánkénti standardizált teljesítménye
német nyelvből normál tantervű osztályokban**

Az iskola neve	Kódja	Standard teljesítmény
Eötvös József Gimnázium	200	669
Veres Pálné Gimnázium	199	660
Madách Imre Gimnázium	201	657
Kossuth Lajos Gimnázium	119	623
Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola	138	581
Széchenyi István Gimnázium	129	571
Corvin Mátyás Gimnázium és Műszaki Szakközépiskola	150	518
<i>Fővárosi standard átlag</i>		500
Raoul Wallenberg Humán Szakképző Iskola és Gimnázium	184	461
Zrínyi Miklós Gimnázium és Szakközépiskola	135	461
Than Károly Gimnázium, Szakközépiskola és Szakiskola	144	444
Öveges József Gyakorló Középiskola és Szakiskola	142	440
Pesti Barnabás Élelmiszeripari Szakképző Iskola és Gimnázium	180	410

**A gimnáziumi tanulók iskolánkénti standardizált teljesítménye
német nyelvből nyelvi előkészítő tantervű osztályokban**

Az iskola neve	Kódja	Standard teljesítmény
Német Nemzetiségi Gimnázium és Kollégium	125	639
Veres Pálné Gimnázium	199	634
Madách Imre Gimnázium	201	589
Petőfi Sándor Gimnázium	126	553
Nagy László Általános Iskola és Gimnázium	124	532
<i>Fővárosi standard átlag</i>		500

**A gimnáziumi tanulók iskolánkénti standardizált teljesítménye
német nyelvből kéttannyelvű tantervű osztályokban**

Az iskola neve	Kódja	Standard teljesítmény
Kossuth Lajos Gimnázium	119	623
<i>Fővárosi standard átlag</i>		500

**A szakközépiskolai tanulók iskolánkénti standardizált teljesítménye
német nyelvből normál tantervű osztályokban**

Az iskola neve	Kódja	Standard teljesítmény
Hunfalvy János Fővárosi Gyakorló, Kéttannyelvű Külkereskedelmi, Közgazdasági Szakközépiskola	111	548
Varga Jenő Közgazdasági Szakközépiskola és Szakiskola	133	541
Békésy György Posta- és Távközléshálózati Szakközépiskola	102	539
<i>Fővárosi standard átlag</i>		500
Magyar Gyula Kertészeti Szakközépiskola és Szakiskola	140	499
Leövey Klára Közgazdasági Szakközépiskola és Szakiskola	122	497

Az iskola neve	Kódja	Standard teljesítmény
Semmelweis Ignác Humán Szakképző Iskola és Gimnázium	186	496
Pestszentlőrinci Közgazdasági és Informatikai Szakközépiskola	181	484
Gundel Károly Vendéglátóipari és Idegenforgalmi Szakképző Iskola	163	479
Schulek Frigyes Kéttannyelvű Építőipari Műszaki Szakközépiskola	185	478
Erzsébet Királyné Szolgáltató és Kereskedelmi Szakközépiskola és Szakiskola	108	465
Bethlen Gábor Közlekedési és Közgazdasági Szakközépiskola	147	456
Jelky András Ruhaiipari Szakközépiskola és Gimnázium	113	454
Egressy Gábor Kéttannyelvű Műszaki Szakközépiskola	107	450
Pesti Barnabás Élelmiszeripari Szakképző Iskola és Gimnázium	180	449
Petrik Lajos Két Tanítási Nyelvű Vegyipari, Környezetvédelmi és Informatikai Szakközépiskola	127	449
Than Károly Gimnázium, Szakközépiskola és Szakiskola	144	442
Építőipari és Díszítőművészeti Szakképző Iskola	157	430
Eötvös Loránd Szakközépiskola és Szakiskola	104	415
Giorgio Perlasca Kereskedelmi, Vendéglátóipari Szakközépiskola és Szakiskola	162	410
Varga István Kereskedelmi, Közgazdasági Szakközépiskola és Szakiskola	195	410
Modell Divatiskola, Iparművészeti, Ruha- és Textilipari Szakközépiskola és Szakiskola	178	399
Pataky István Fővárosi Gyakorló Híradásipari és Informatikai Szakközépiskola	179	396
Szász Ferenc Kereskedelmi Szakközépiskola és Szakiskola	188	379
Szily Kálmán Kéttannyelvű Műszaki Középiskola, Szakiskola és Kollégium	191	379
Csonka János Műszaki Szakközépiskola és Szakiskola	153	373
Kaeszy Gyula Faipari Szakközépiskola és Szakiskola	168	371

**A szakközépiskolai tanulók iskolánkénti standardizált teljesítménye
német nyelvből nyelvi projektos tantervű osztályokban**

Az iskola neve	Kódja	Standard teljesítmény
Petrik Lajos Két Tanítási Nyelvű Vegyipari, Környezetvédelmi és Informatikai Szakközépiskola	127	590
Vásárhelyi Pál Kereskedelmi Szakközépiskola	134	566
Hunfalvy János Fővárosi Gyakorló, Kéttannyelvű Külkereskedelmi, Közgazdasági Szakközépiskola	111	558
Építőipari és Díszítőművészeti Szakképző Iskola	157	532
Szent István Közgazdasági Szakközépiskola és Kollégium	130	517
Dobos C. József Vendéglátóipari Szakképző Iskola	155	511
Teleki Blanka Közgazdasági Szakközépiskola	193	510
Dr. Hetényi Géza Humán Szakközépiskola	156	506
Széchenyi István Gyakorló Kereskedelmi Szakközépiskola	189	505
<i>Fővárosi standard átlag</i>		500
Bolyai János Fővárosi Gyakorló Műszaki Szakközépiskola és Kollégium	149	498
Raoul Wallenberg Humán Szakképző Iskola és Gimnázium	184	496
Csepeli Vendéglátóipari Szakközépiskola és Szakiskola	151	490
Közgazdasági Szakközépiskola	121	488
Békésy György Posta- és Távközlésforgalmi Szakközépiskola	102	486

Az iskola neve	Kódja	Standard teljesítmény
Kézműipari Szakközépiskola és Szakiskola	137	475
Mechatronikai Szakközépiskola és Gimnázium	123	474
Kozma Lajos Faipari Szakközépiskola	174	471
Fáy András Közlekedésgépészeti, Műszaki Szakközépiskola	158	465
Csepel-Sziget Műszaki Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium	152	465
Kanizsai Dorottya Egészségügyi Szakképző Iskola és Gimnázium	115	465
Gundel Károly Vendéglátóipari és Idegenforgalmi Szakképző Iskola	163	463
Semmelweis Ignác Humán Szakképző Iskola és Gimnázium	186	463
Katona József Műszaki, Közgazdasági Szakképző Iskola és Gimnázium	169	459
Wesselényi Miklós Műszaki Szakközépiskola és Szakiskola	198	457
Magyar Hajózási Szakközépiskola és Szakiskola	177	453
Leövey Klára Közgazdasági Szakközépiskola és Szakiskola	122	450
Verebély László Szakközépiskola és Szakiskola	196	448
Modell Divatiskola, Iparművészeti, Ruha- és Textilipari Szakközépiskola és Szakiskola	178	444
Magyar Gyula Kertészeti Szakközépiskola és Szakiskola	140	440
Harsányi János Gazdasági Szakközépiskola és Szakiskola	165	437
Öveges József Gyakorló Középiskola és Szakiskola	142	434
Szily Kálmán Kéttannyelvű Műszaki Középiskola, Szakiskola és Kollégium	191	433
Pogány Frigyes Kéttannyelvű Építőipari Szakközépiskola és Gimnázium	183	425
Trefort Ágoston Kéttannyelvű Középiskola	131	420
Bánki Donát Közlekedésgépészeti Szakközépiskola és Szakiskola	101	414
Ganz Ábrahám Kéttannyelvű Gyakorló Szakközépiskola és Szakiskola	161	412
Eötvös Loránd Szakközépiskola és Szakiskola	104	405
Giorgio Perlasca Kereskedelmi, Vendéglátóipari Szakközépiskola és Szakiskola	162	394
Bókay János Humán Kéttannyelvű Szakközépiskola, Szakiskola és Gimnázium	148	387
Arany János Épületgépészeti Szakközépiskola és Szakiskola	136	365

**A szakközépiskolai tanulók iskolánkénti standardizált teljesítménye
német nyelvből nyelvi előkészítő tantervű osztályokban**

Az iskola neve	Kódja	Standard teljesítmény
Teleki Blanka Közgazdasági Szakközépiskola	193	636
Károlyi Mihály Fővárosi Gyakorló Kéttannyelvű Közgazdasági Szakközépiskola	116	604
Hunfalvy János Fővárosi Gyakorló, Kéttannyelvű Külkereskedelmi, Közgazdasági Szakközépiskola	111	591
Katona József Műszaki, Közgazdasági Szakképző Iskola és Gimnázium	169	583
Raoul Wallenberg Humán Szakképző Iskola és Gimnázium	184	580
Berzeviczy Gergely Közgazdasági és Két Tanítási Nyelvű Külkereskedelmi Szakközépiskola	146	571
Pestszentlőrinci Közgazdasági és Informatikai Szakközépiskola	181	571
Giorgio Perlasca Kereskedelmi, Vendéglátóipari Szakközépiskola és Szakiskola	162	563
Budai Középiskola	106	556
Mechatronikai Szakközépiskola és Gimnázium	123	534

Az iskola neve	Kódja	Standard teljesítmény
Széchenyi István Gyakorló Kereskedelmi Szakközépiskola	189	532
Varga Jenő Közgazdasági Szakközépiskola és Szakiskola	133	528
Vásárhelyi Pál Kereskedelmi Szakközépiskola	134	513
Kanizsay Dorottya Egészségügyi Szakképző Iskola és Gimnázium	115	509
II. Rákóczi Ferenc Fővárosi Gyakorló Közgazdasági Szakközépiskola	167	506
Ganz Ábrahám Kéttannyelvű Gyakorló Szakközépiskola és Szakiskola	161	502
<i>Fővárosi standard átlag</i>		500
Fáy András Közlekedésgépészeti, Műszaki Szakközépiskola	158	497
Magyar Hajózási Szakközépiskola és Szakiskola	177	493
Harsányi János Gazdasági Szakközépiskola és Szakiskola	165	488
Szász Ferenc Kereskedelmi Szakközépiskola és Szakiskola	188	488
Leövey Klára Közgazdasági Szakközépiskola és Szakiskola	122	479
Kozma Lajos Faipari Szakközépiskola	174	461
Bethlen Gábor Közlekedési és Közgazdasági Szakközépiskola	147	457
Szily Kálmán Kéttannyelvű Műszaki Középiskola, Szakiskola és Kollégium	191	450
Magyar Gyula Kertészeti Szakközépiskola és Szakiskola	140	420

**A szakközépiskolai tanulók iskolánkénti standardizált teljesítménye
német nyelvből kéttannyelvű tantervű osztályokban**

Az iskola neve	Kódja	Standard teljesítmény
Károlyi Mihály Fővárosi Gyakorló Kéttannyelvű Közgazdasági Szakközépiskola	116	631
Gundel Károly Vendéglátóipari és Idegenforgalmi Szakképző Iskola	163	627
Hunfalvy János Fővárosi Gyakorló, Kéttannyelvű Külkereskedelmi, Közgazdasági Szakközépiskola	111	624
Ganz Ábrahám Kéttannyelvű Gyakorló Szakközépiskola és Szakiskola	161	561
Schulek Frigyes Kéttannyelvű Építőipari Műszaki Szakközépiskola	185	551
Pogány Frigyes Kéttannyelvű Építőipari Szakközépiskola és Gimnázium	183	549
Újpesti Két Tanítási Nyelvű Műszaki Szakközépiskola, Szakiskola és Gimnázium	132	507
<i>Fővárosi standard átlag</i>		500
Bókay János Humán Kéttannyelvű Szakközépiskola, Szakiskola és Gimnázium	148	410